

ZATWIERDZIŁ:

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO**
Urząd Miejski w Nidzicy
Plac Wolności 1;
13 – 100 Nidzica

Opracował:

mgr inż. Zbigniew Słupski

Zbigniew Słupski

Nidzica maj 2019 r.

ZARZĄDZENIE NR 248/2019
BURMISTRZA NIDZICY

z dnia 6. czerwca 2019 r.

w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia w życie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego Urzędu Miejskiego w Nidzicy

Na podstawie § 6 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz.719 ze zm.), zarządzam, co następuje:

§ 1. Zatwierdzić i wprowadzić w życie Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego Urzędu Miejskiego w Nidzicy, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierzam kierownikom komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Nidzicy.

§ 3. Zobowiązuję inspektora ds. wojskowych, przeciwpożarowych, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej do przesłania pracownikom treści zarządzenia w formie elektronicznej.

§ 4. Traci moc Zarządzenie Nr 165/2007 Burmistrza Nidzicy z dnia 11 lipca 2007 roku w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia w życie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego Urzędu Miejskiego w Nidzicy.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Nidzicy

Jacek Kosmala

INSPEKTOR

Marian Smolnik

SEKRETARZ MIASTA

Ewa Piłowska

Sprawdzono pod względem formalno - prawnym

Ewa Moszczyńska
RADCA PRAWNY

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

KLAUZULA ZATWIERDZAJĄCA INSTRUKCJĘ DO STOSOWANIA

w sprawie: wprowadzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Podstawa prawna: § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam do powszechnego stosowania Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miejskiego w Nidzicy Plac Wolności 1; 13 – 100 Nidzica.

§ 2

Zobowiązuje do zapoznania z jej treścią wszystkich pracowników oraz stałego nadzoru nad przestrzeganiem jej postanowień.

§ 3

Nadzór nad realizacją postanowień zawartych w przedmiotowej instrukcji będzie sprawował:

.....

§ 4

Zarządzenie obowiązuje z dniem podpisania.

Spis treści

1. Karta aktualizacji	5
2. Postanowienia ogólne	6
3. Podstawowe pojęcia z zakresu bezpieczeństwa pożarowego	7
4. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem	12
4.1. Ogólna charakterystyka i przeznaczenie obiektu.....	13
4.2. Warunki ochrony przeciwpożarowej.....	13
4.2.1. Parametry obiektu	14
4.2.2. Odległość od obiektów sąsiadujących	14
4.2.3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych.....	14
4.2.4. Gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach.....	15
4.2.5. Kategoria zagrożenia ludzi i ilość osób mogących przebywać w budynku	15
4.2.6. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych	15
4.2.7. Podział obiektów na strefy pożarowe.....	15
4.2.8. Klasa odporności pożarowej budynku oraz odporność ogniowa i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych.....	16
4.2.9. Klasa odporności ogniowej	16
4.2.10. Warunki ewakuacji, w tym oświetlenie awaryjne	17
4.2.11. Oświetlenie ewakuacyjne	18
4.2.12. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.....	18
4.2.13. Drogi pożarowe	18
4.2.14. Wyposażenie obiektu w gaśnice, charakterystyka, zasady obsługi... ..	19
4.2.15. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.....	24
4.2.16. Wymagania dla instalacji wodociągowej przeciwpożarowej wewnętrznej	24
4.2.17. Instalacje użytkowe - sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego ..	26
4.2.18. Zagrożenie pożarowe w obiekcie.....	27
4.2.19. Potencjalne źródła powstania pożaru	28
4.2.20. Przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów	29
4.2.21. Nie dopuszczenie do powstania zagrożeń.....	30
4.2.22. Podstawowe zadania i obowiązki w zakresie ochrony ppoż.	33
5. Sposób poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.....	35
5.1. Terminy serwisowania i przeglądów instalacji oraz urządzeń	35
6. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	36
6.1. Zasady postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz współdziałania z kierującym działaniem ratowniczym.....	36
6.2. Obowiązki kierującego działaniami ratowniczymi przed przybyciem jednostek ochrony przeciwpożarowej.....	37
6.3. Organizacja i warunki ewakuacji	38
6.4. Sposób prowadzenia ewakuacji	39
6.5. Sposób prowadzenia ewakuacji	39
7. Sposoby oznakowania dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych	40
8. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo	42
8.1. Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo	42

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

8.2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo	43
8.2.1. Przygotowanie obiektów i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na	43
8.2.2. Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad.....	44
8.3. Sposoby zabezpieczenia prowadzenia prac spawalniczych	45
8.4. Obowiązki osób związanych z pracami niebezpiecznymi pożarowo z ramienia kierownictwa	47
8.5. Obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych	47
9. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi...	48
10. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi	49
10.1. Szkolenie wstępne	49
10.2. Szkolenie okresowe	49
Załącznik nr 1	51
Załącznik nr 2	52
Załącznik nr 3	53
Załącznik nr 4	54
Załącznik nr 5	55
Załącznik nr 6	56
Załącznik nr 7	57
Załącznik nr 8 – Rzut sytuacyjny i rzuty kondygnacji.....	58

2. Postanowienia ogólne

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. Nr 178, poz. 1380) osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Ponadto właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

1. przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
2. wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
3. zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń ppoż., zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
4. zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
5. przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
6. zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
7. ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 .) nakłada na właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, zawierającą:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem
- określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 1. powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 2. odległości od obiektów sąsiadujących,
 3. parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 4. występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 5. kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

7. lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 8. podziału obiektu na strefy pożarowe,
 9. warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 10. miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 11. wskazania dojeżdż do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 12. hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 13. dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony,
- wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Postawione w niniejszym opracowaniu obowiązki wchodzą w zakres podstawowych obowiązków pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Zapoznanie się z przedmiotowym opracowaniem i wynikającymi z niego obowiązkami powinno być potwierdzone podpisem pracownika na oświadczeniu, i winno być przechowywane w aktach osobowych pracownika.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników, przedsiębiorstw i firm prowadzących działalność lub wykonujących prace na terenie obiektu.

Niniejsza Instrukcja nie zwalnia ww. osób od konieczności zapoznania się i przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczególnych, zarządzeniach wewnętrznych oraz zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych.

3. Podstawowe pojęcia z zakresu bezpieczeństwa pożarowego

Ochrona przeciwpożarowa– to zespół przedsięwzięć polegających na realizacji zadań służących ochronie życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

1. zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
2. zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
3. prowadzenie działań ratowniczych.

Pożar- rozumie się przez to niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne.

Miejscowe zagrożenie- rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Bezpieczeństwo pożarowe- rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia wywołane zjawiskiem pożaru, uzyskiwany poprzez funkcjonowanie norm prawnych, technicznych systemów zabezpieczeń oraz prowadzenia działań zapobiegawczych.

Zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia- rozumie się przez zespół przedsięwzięć zapewniających spełnienie odpowiednich warunków ochrony technicznej oraz tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Działania ratownicze- rozumie się przez to czynności podjęte w celu ratowania życia, zdrowia i mienia, a także likwidację źródła powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Materiał niebezpieczny pożarowo- rozumie się przez to następujące materiały niebezpieczne:

- ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
- materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- materiały wybuchowe i pirotechniczne,
- materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- materiały mające skłonności do samozapalenia.

Zapłon to zapalenie cieczy palnej punktowym bodźcem energetycznym (dzieje się to w ograniczonej przestrzeni a czoło płomienia przemieszcza się następnie już samoczynnie na całą pozostałość mieszaniny) – dotyczy tylko cieczy palnych.

Samozapalenie - proces zachodzącym w wyniku procesów biologicznych lub fizycznych i chemicznych (egzotermicznych) materiałów, przy czym samonagrzewanie się materiałów a następnie ich zapalenie następuje bez zewnętrznego bodźca termicznego (np. samozapalenie stogów płodów rolnych, samozapalenie w wyniku egzotermicznej reakcji chemicznej).

Temperatura zapalenia jest to najniższa temperatura materiału, który ogrzewany strumieniem ciepła dostarczonym z zewnątrz w wyniku rozkładu termicznego wydziela palną fazę lotną o stężeniu umożliwiającym jego zapalenie się, tzn. samorzutne pojawienie się płomienia.

Temperatura zapłonu jest to najniższa temperatura cieczy ogrzewanej w ściśle określony sposób, której pary tworzą z powietrzem mieszaninę zapalającą się przy zbliżeniu płomienia. Temperatura zapłonu charakteryzuje tylko ciecze palne.

Ciecz palna- rozumie się przez to ciecz o temperaturze zapłonu do 100oC.

Materiały łatwo zapalne- materiały, których znormalizowane próbki w określonych warunkach, poddane działaniu płomienia lub źródła promieniowania cieplnego, zapalają się płomieniem i po usunięciu tego źródła palą się nadal.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Materiały trudno zapalne- materiały, których znormalizowane próbki w określonych warunkach, poddane działaniu płomienia lub źródła promieniowania cieplnego zapalają się płomieniem jedynie w zasięgu działania źródła ciepła i po usunięciu tego źródła albo po miejscowym wypaleniu - gasną.

Materiały niepalne - materiały, których znormalizowane próbki w określonych warunkach, poddane działaniu płomienia lub źródła promieniowania cieplnego, nie zapalają się, nie powodują wydzielania takiej ilości ciepła, które warunkuje podniesienie temperatury do określonej wartości.

Strefa pożarowa - przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie mógł się przenieść na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni. Stanowi ją budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków.

Gęstość obciążenia ogniowego - energia cieplna wyrażona w megadżulach, która może powstać przy spaleniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażoną w metrach kwadratowych. Gęstość obciążenia ogniowego Q_d , w megadżulach na metr kwadratowy, należy obliczać według wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} (Q_{ci} \times G_i)}{F} \quad [\text{MJ/m}^2]$$

n – liczba rodzajów materiałów znajdujących się w pomieszczeniu – strefie pożarowej lub składowisku

Q_{ci} - ciepło spalania poszczególnych materiałów [MJ/kg]

G_i - masa poszczególnych materiałów [kg]

F - powierzchnia rzutu poziomego pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska [m^2]

W przypadku gdy strefa pożarowa składa się z wielu pomieszczeń, gęstość obciążenia ogniowego Q_d dla strefy oblicza się:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} (Q_{di} \times F_i)}{\sum_{i=1}^{i=n} F_i} \quad [\text{MJ/m}^2]$$

Q_{di} - gęstość obciążenia ogniowego poszczególnych pomieszczeń [MJ/m^2]

F_i - powierzchnie poszczególnych pomieszczeń strefy pożarowej [m^2]

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:

- mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane dalej jako **ZL**,
- produkcyjne i magazynowe, określane dalej jako **PM**,

Kategoria zagrożenia ludzi (ZL) – rozumie się przez to kwalifikację budynku, jego części lub pomieszczenia ze względu na funkcję.

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- **ZL I** - zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- **ZL II** - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
- **ZL III** - użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
- **ZL IV** - mieszkalne,
- **ZL V** - zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi dzielą się na:

- pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny,
- pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa od 2 do 4 godzin włącznie.

Nie uważa się za przeznaczone na pobyt ludzi pomieszczenia, w których:

1. łączny czas przebywania tych samych osób jest krótszy niż 2 godziny w ciągu doby, a wykonywane czynności mają charakter dorywczy bądź też praca polega na krótkotrwałym przebywaniu związanym z dozorem oraz konserwacją maszyn i urządzeń lub utrzymaniem czystości i porządku,
2. mają miejsce procesy technologiczne niepozwalające na zapewnienie warunków przebywania osób stanowiących ich obsługę, bez zastosowania indywidualnych urządzeń ochrony osobistej i zachowania specjalnego reżimu organizacji pracy,
3. jest prowadzona hodowla roślin lub zwierząt, niezależnie od czasu przebywania w nich osób zajmujących się obsługą.

W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych wprowadza się następujący podział budynków na grupy wysokości:

- **niskie (N)** - do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- **średniowysokie (SW)** - ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokie (W)** - ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokościowe (WW)** - powyżej 55 m nad poziomem terenu.

Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego- rozumie się przez to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Urządzenia przeciwpożarowe- rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty i zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed wybuchem, oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

Zabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych- rozumie się przez to zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności lub toksyczność uniemożliwiłaby bezpieczną ewakuację.

Zawór hydrantowy- rozumie się przez to ręczny zawór odcinający umieszczony na instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, wyposażony w nasadę 52 umożliwiającą podłączenie węży pożarniczych.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Stale urządzenia gaśnicze - rozumie się przez to urządzenia na stałe związane z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.

Warunki ewakuacji – przedsięwzięcia zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojsć ewakuacyjnych,
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu,
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi,
- zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

Przejście ewakuacyjne– przejście od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.

Dojsć ewakuacyjne– długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym to prace związane z użyciem otwartego ognia, które w sposób szczególny zagrażają powstaniem pożaru bądź wybuchu w przedmiotowym obiekcie.

Zagrożenie wybuchem- rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Strefa zagrożenia wybuchem - jest to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.

Podział stref zagrożenia wybuchem:

- **strefa 0** – przestrzeń, w której gazowa atmosfera wybuchowa występuje ciągle lub w długich okresach,
- **strefa 1** – przestrzeń, w której pojawienie się gazowej atmosfery wybuchowej jest prawdopodobne w warunkach normalnej pracy,
- **strefa 2** – przestrzeń, w której w warunkach normalnej pracy nie jest prawdopodobne pojawienie się gazowej atmosfery wybuchowej, a jeżeli się ona pojawia to tylko rzadko i na krótki czas,

4. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem

4.1. Ogólna charakterystyka i przeznaczenie obiektu

Budynek Urzędu Miejskiego w Nidzicy jest obiektem wolnostojącym, dwukondygnacyjnym z poddaszem użytkowym. Kilukrotnie remontowany. Wykonany: ściany zewnętrzne wykonane z cegły czerwonej na zaprawie wapiennej. Dach konstrukcja drewniana pokrycie dachu dachówka.

Obiekt zaliczony do ZL III.

Obiekt składa się z czterech brył tj. skrzydło południowe z wejściem głównym, skrzydła boczne (wschodnie i zachodnie dwukondygnacyjne z ciągiem biur po stronie zewnętrznej i korytarzem od strony dziedzińca, skrzydło północne o różnym układzie konstrukcyjnym i komunikacyjnym ze sklepem na parterze oraz z poddaszem użytkowym.

Cały obiekt posiada podpiwniczenie. Stropy żelbetowe, konstrukcja dachu drewniana. Pokrycie dachu dachówka. W piwnicach budynku mieszczą się archiwa oraz w części południowej pomieszczenia dla społecznych grup działania. Na parterze od strony południowej znajduje się wejście główne. Oraz pomieszczenia biurowe. Na piętrze znajdują się również biura oraz w części północnej sala konferencyjna w której czasowo może przebywać maksymalnie około 100 osób. W tej części mieszczą się dwie klatki schodowe zachodnia oraz wschodnia wydzielone pożarowo – oddymiana. Część północna jest oddzielona pożarowo od pozostałej części budynku drzwiami EI 30.

Z budynku wyznaczono 4 wyjść ewakuacyjnych:

- z części południowej – wyjście główne; wyjście z pomieszczeń w części podziemnej;
- z części północnej :2 klatki schodowe od strony wschodniej oraz zachodniej

Dane konstrukcyjno – techniczne:

- Fundamenty – w postaci ław żelbetowych warstwowe
- **Ściany konstrukcyjne zewnętrzne** – warstwowe, z cegły czerwonej.
- **Ściany konstrukcyjne wewnętrzne** – z cegły ceramicznej,
- **Ściany wewnętrzne** – murowane z cegły..
- **Dach** – w konstrukcji drewnianej, ocieplony wełną mineralną i pokryty dachówką.

4.2. Warunki ochrony przeciwpożarowej

4.2.1. Parametry obiektów

Parametry budynku dla którego opracowywana jest niniejsza Instrukcja, przedstawiają się następująco:

Powierzchnia zabudowy – 1097 m²
Powierzchnia całkowita - 3442 m²
Kubatura - 11594 m³

Wysokość budynku: - ok. 12,5 m

Budynki klasyfikowany są jako niski (**SW**)

4.2.2. Odległość od obiektów sąsiadujących

Budynek jest oddalony od innych budynków na odległość co najmniej 8 m – co stanowi bezpieczną odległość zgodnie z § 271 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowania (DZ.U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).

4.2.3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych

Zagrożenie pożarowe związane jest z właściwościami fizykochemicznymi stosowanych materiałów palnych, ich stanem skupienia, hermetycznością układów, rodzajem i ilością instalacji itd. Dlatego zagrożeniem pożarowym nazywa się wszystkie czynniki i okoliczności, które stwarzają sprzyjające warunki do powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania się, a także tworzenia się gazów i dymów toksycznych zagrażających życiu ludzi.

W budynku nie przewiduje się składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych tj. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109, poz. 719).

*Potencjalne źródła powstania pożaru w obiekcie to: instalacje i urządzenia elektryczne, zaproszenie ognia, używanie i przechowywanie materiałów pożarowo niebezpiecznych, prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo z otwartym ogniem, spawanie elektryczne i gazowe.

W obiekcie wyróżniono następujące parametry pożarowe występujących substancji palnych.

1. Palny wystrój wnętrz
2. Elementy, akcesoria komputerów z tworzyw sztucznych, gumy itp.
3. Kartony, tworzywa sztuczne, dokumenty.

4.2.4. Gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach

Budynek klasyfikowany do kategorii zagrożenia ludzi, obciążenia ogniowego nie wyznacza się

4.2.5. Kategoria zagrożenia ludzi i ilość osób mogących przebywać w budynku

Zgodnie z § 209, ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75 poz. 690 z późn. zm.) ze względu na przeznaczenie i sposób użytkowania:

Zakalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III oraz ZL I część północna wydzielona od pozostałej części ścianą o odporności ogniowej EI 60 oraz drzwiami EI 30.**

W budynku znajduje się sala w której może przebywać ponad 50 osób jednakże ze względu , obiekt zakwalifikowano jak wyżej.

4.2.6. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

W budynku nie występuje zagrożenia wybuchem.

4.2.7. Podział obiektu na strefy pożarowe

Budynek stanowi dwie strefy pożarowe

Dopuszczalne powierzchnie stref pożarowych ZL określa poniższa tabela:

Kategoria zagrożenia ludzi	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej w m ²			
	w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	w budynku wielokondygnacyjnym		
		niskim (N)	średniowysokim (SW)	wysokim i wysokościowym (W) i (WW)
ZL III; ZL I	10000	8.000	5000	2.500

A zatem wielkość strefy pożarowej () nie przekracza wartości nominalnej.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

4.2.8. Klasa odporności pożarowej budynku i ich części.

Wymaganą klasę odporności pożarowej budynków i ich części określa poniższa tabela:

Budynek	ZL I	ZL II	ZL III	ZL IV	ZL V
Średnio wysoki (SW)	"B"	"B"	"C"	"C"	"B"

Dopuszcza się obniżenie wymaganej klasy odporności pożarowej w budynkach niskich (N) do poziomu, który określa poniższa tabela.:

Liczba kondygnacji nadziemnych	ZL I	ZL II	ZL III
1)	"D"	"D"	"D"
2*)	„C”	„C”	„D”

*) gdy poziom stropu nad pierwszą kondygnacją jest na wysokości nie większej niż 9 m

A zatem budynek muszą spełnić wymagania dla klasy "B" odporności pożarowej.

4.2.9. Klasa odporności ogniowej

Elementy budynku, odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej „D” powinny spełniać co najmniej wymagania określone w poniższej tabeli:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop1)	ściana zewnętrzna1),2)	ściana wewnętrzna	przykrycie dachu3)
"B"	R 120	R 30	RE I60	E I 60	EI 30	RE 30

Oznaczenia w tabeli:

R -nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E -szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I -izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem oraz elementów wraz z uszczelnieniami i dylatacjami.

Wymagania przeciwpożarowe dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego.

- Na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji, należy stosować materiały i wyroby budowlane co najmniej trudno zapalne.
- Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane wykonywać z materiałów niepalnych lub nie zapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia.
- W pomieszczeniach należy stosować wykładziny podłogowe co najmniej trudno zapalne.
- Palne elementy wystroju wnętrz, przez które lub obok których są prowadzone przewody ogrzewcze, wentylacyjne, dymowe lub spalinowe, powinny być zabezpieczone przed możliwością zapalenia lub zwęglenia.

4.2.10. Warunki ewakuacji

- Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej "drogami ewakuacyjnymi".
- Ze strefy pożarowej, powinno być wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku lub przez inną strefę pożarową. W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej "przejściem ewakuacyjnym", o długości nie przekraczającej dla rozpatrywanego budynku ZL III oraz ZL I – 40 m. Przejścia, o którym mowa powyżej, nie powinny prowadzić łącznie przez więcej niż trzy pomieszczenia.
- Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji ono służy, przyjmując, co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m. a w przypadku przejścia służącego ewakuacji do 3 osób nie niż 0,8 m.
- Drzwi pomieszczeń przeznaczonych do przebywania powyżej 6 osób muszą otwierać się na zewnątrz.
- Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych wykonana jest w klasie odporności ogniowej co najmniej EI 15.
- Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych wynosi co najmniej 1,4 m, oraz co najmniej 1,2 m dla ewakuacji nie więcej niż 20 osób.
- Drzwi z pomieszczeń po całkowitym otwarciu, zawężające szerokość drogi ewakuacyjnej do szerokości poniżej 1,4 m oraz co najmniej 1,2 m dla ewakuacji nie więcej niż 20 osób należy wyposażyć w samozamykacz.
- Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, z miejscowym obniżeniem do wysokości 2 m na odcinku nie dłuższym niż 1,5 m.
- Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej, zwanej dalej „dojściem ewakuacyjnym” nie przekracza wartości 20 m.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- Na drogach ewakuacyjnych zabronione jest stosowanie okładzin ścian oraz wykładzin podłogi z materiałów łatwo zapalnych, muszą być co najmniej trudnopalne.
- Drogi i wyjścia ewakuacyjne oznakowane będą zgodnie z wymaganiami Polskich Norm.

Dopuszczalne długości dojsć ewakuacyjnych w strefach pożarowych określa poniższa tabela:

Rodzaj strefy pożarowej	Długość dojścia w m	
	przy jednym dojściu	przy co najmniej 2 dojściach ¹⁾
ZL III	30 ²⁾	60
ZL I	10	40

²⁾ W tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej.

4.2.11. Oświetlenie ewakuacyjne

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne należy stosować m.in. na drogach ewakuacyjnych oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym. Przedmiotowe oświetlenie powinno działać przez co najmniej 1 godz. od zaniku oświetlenia podstawowego. W przypadku dróg ewakuacyjnych o szerokości do 2 m, średnie natężenie oświetlenia na podłodze wzdłuż środkowej linii drogi ewakuacyjnej powinno być nie mniejsze niż 1 lux, a na centralnym pasie drogi, obejmującym nie mniej niż połowę szerokości drogi, natężenie oświetlenia powinno stanowić co najmniej 50 % podanej wartości. Na drodze ewakuacyjnej 50 % wymaganego natężenia oświetlenia powinno być wytworzone w ciągu 5 s a pełny poziom natężenia oświetlenia w ciągu 60 s.

Obiekt posiada awaryjne oświetlenie ewakuacyjne. (§ 181 ust.3 pkt 2b Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r, w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowania (Dz.U. Nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).

4.2.12. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Zastosowano jeden przeciwpożarowy wyłącznik prądu który znajdują się wewnątrz budynku przy drzwiach ewakuacyjnych (załącznik nr 8)

4.2.13. Drogi pożarowe

Zgodnie z §12, ust. 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. z 2009 Nr 124, poz.1030) w przypadku budynku zakwalifikowanego do kategorii ZL III oraz ZL I należy przewidzieć drogę pożarową wzdłuż dłuższego boku budynku na całej jego długości. Drogę pożarowa do Budynku stanowi droga publiczna Na Placu Wolności.

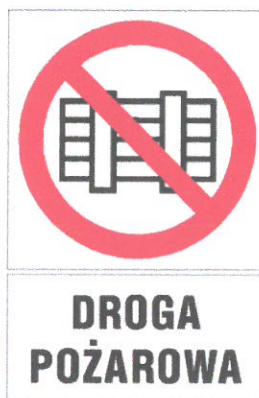
Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Droga o szerokości co najmniej 3 m jest zakończona układem dróg w postaci litery „T” co pozwala na zawrócenie pojazdów pożarniczych poprzez cofanie na odcinku nie dłuższym niż 15 m.

Zapewniono połączenie drogi pożarowej z budynkiem za pomocą utwardzonego dojścia o szerokości 1,5 m.

Obowiązkiem właściciela drogi jest:

- oznakować drogę pożarową znakami informacyjnymi zgodnie z Polskimi Normami.

- w okresie zimowym utrzymywać drogę pożarową w stanie całkowitej przejezdności,
- przestrzegać, aby parkujące samochody nie blokowały dostępu do obiektu oraz do urządzeń przeciwpożarowych (hydranty przeciwpożarowe)

4.2.14. Wyposażenie obiektu w gaśnice

Budynek należy wyposażyć się w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic. W budynkach rozmieszczone są gaśnice dostosowane do następujących grup pożarów: ABC.

Grupa	Materiał palny	Przykład
A	Ciała stałe organiczne	drewno, papier, węgiel, tkaniny, słoma, itd..
B	Ciecze palne i substancje stałe topiące się	benzyna, nafta i jej pochodne, alkohol, aceton, itd..
C	Gazy	metan, acetylen, propan, wodór, gaz miejski
D	Metale	sód potas, fosfor, glin i ich stopy
F	Požary produktów żywnościowych	pożary tłuszczu i olejów w urządzeniach kulinarnych

Charakterystyka podręcznego sprzętu gaśniczego

Do podręcznego sprzętu gaśniczego zaliczamy gaśnice i koce gaśnicze. Gaśnice są to przenośne urządzenia o masie brutto do 20 kg i masie środka gaśniczego do 12 kg, którego użycie następuje pod wpływem uruchamianego ręcznie wyzwolenia ciśnienia gazu. Efekt akcji gaśniczej, a także bezpieczeństwo jej prowadzenia zależy od wielu czynników, między innymi od wyboru odpowiedniego środka gaśniczego. Dokonanie prawidłowego wyboru zależy jest od rozpoznania rodzaju pożaru oraz pewnego minimum wiedzy o środkach gaśniczych i ich działaniu.

a. Gaśnica proszkowa

Gaśnica proszkowa stanowi cylindryczny zbiornik zaopatrzonego w dźwignię uruchamiającą zawór lub zbijak z gazem napędowym. Środek gaśniczy (proszek) wyrzucany jest przez dyszę lub wężyk zakończony prądownicą przy pomocy gazu obojętnego (azot lub dwutlenek węgla). Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru zrywamy plombę i zawleczkę blokującą, uruchamiamy dźwignię lub zbijak i kierujemy strumień proszku lekko nad ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądownicy. Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

b. Gaśnica śniegowa

Gaśnica śniegowa stanowi cylindryczny zbiornik zaopatrzonego w zawór i wężyk zakończony dyszą wylotową lub w gaśnicach mniejszych króćcem obrotowym z dyszą. Wewnątrz gaśnicy znajduje się skroplony dwutlenek węgla, który po uruchomieniu pod własnym ciśnieniem wydostaje się na zewnątrz oziębiając się do temperatury ok. -80°C . Po dostarczeniu gaśnicy w pobliże pożaru zrywamy plombę zabezpieczającą uruchamiamy zawór i kierujemy strumień dwutlenku węgla na ognisko pożaru. Działanie gaśnicze można w każdej chwili przerwać zamykając zawór. Należy pamiętać o tym że:

- w czasie działania gaśnic trzymać ją tylko za uchwyty,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- nie wolno używać tych gaśnic do gaszenia ludzi.

Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

c. Urządzenie gaśnicze GSE 2x

Urządzenie gaśnicze GSE-2x przeznaczone jest do gaszenia urządzeń elektronicznych i elektrycznych takich jak np. komputery, monitory, szafki sterownicze maszyn i urządzeń. Minimalizuje wystąpienie strat wtórnych i nie stanowi zagrożenia dla osób posługujących się nią z uwagi iż, gaz wydostający się z niej nie ochładza się do temp - 80°C jak ma to miejsce w typowej gaśnicy śniegowej opisanej powyżej.

d. Gaśnica GWG 2x AF

Uwaga w pomieszczeniach kuchennych gdzie używane są do smażenia tzw. tłuszcze jadalne należy zastosować gaśnice do gaszenia pożarów grupy F. W obiekcie nie ma pomieszczeń kuchennych.

Obiekt należy wyposażyć:

- pomieszczenie techniczne: 1 szt. - GS 5B
- pomieszczenie kuchni: 1 szt. – GWG 2x AF
- pozostała część budynku: w 12 szt. - GP 2x ABC

Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym

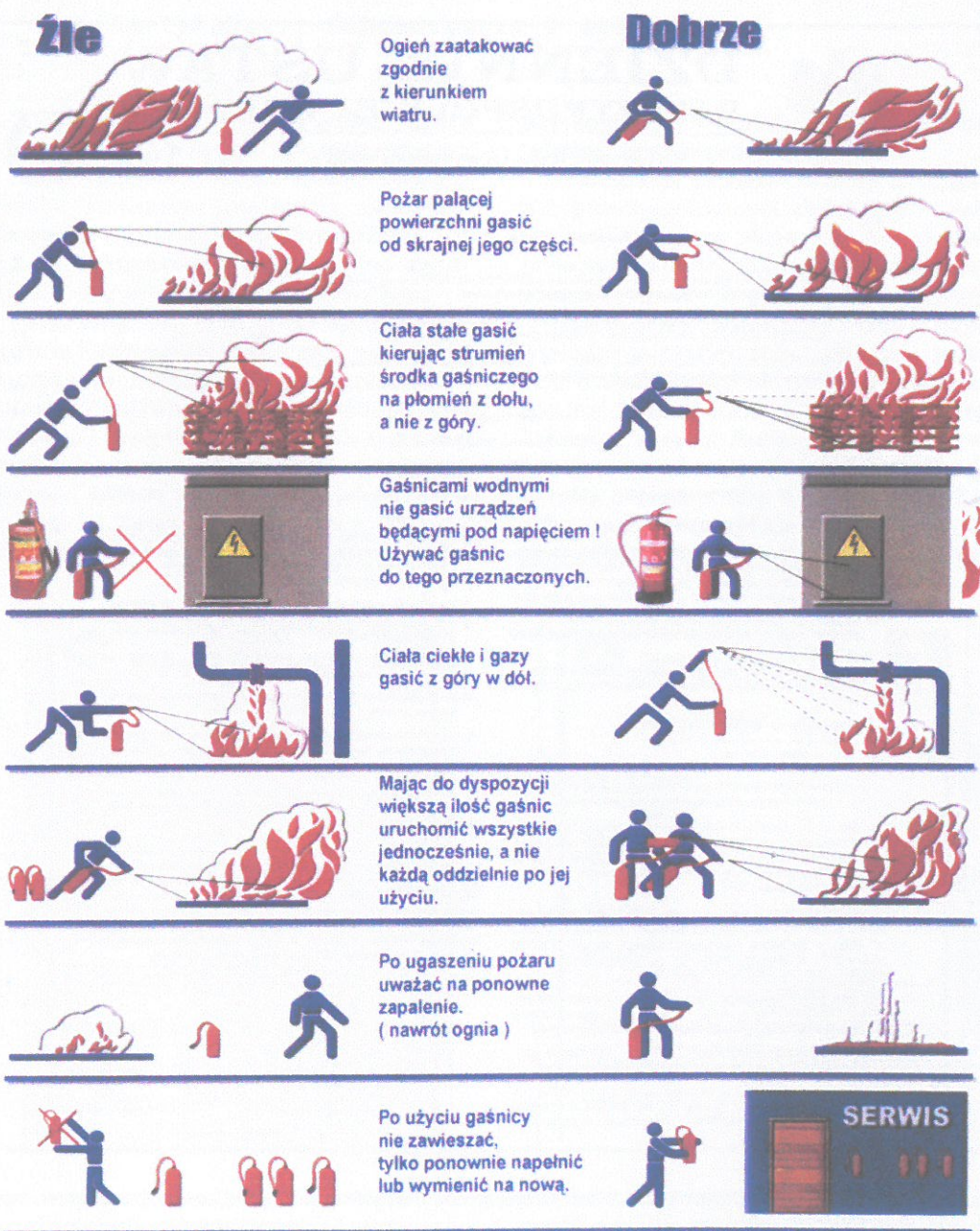
Równocześnie z alarmowaniem należy przystąpić do akcji gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu obiektu - gaśnic i hydrantów wewnętrznych. Podręczny sprzęt wykorzystywany jest do gaszenia pożarów w zarodku. Należy wykorzystywać do gaszenia pożarów następujące wskazania.

Symbolami literowymi oznakowane są gaśnice odpowiednio do gaszenia pożarów danej grupy. Podręczny sprzęt gaśniczy należy tak dobierać, aby można nim ugasić ewentualny pożar.

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiektu od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka,
- przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół,
- należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów.

Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Gaśnice należy rozmieścić zgodnie z poniższymi przepisami.

1. w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

- przy wejściach do budynków,
- na korytarzach,
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;

2. w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki),

Przy rozmieszczaniu gaśnic spełniono warunki:

- w obiekcie, co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg lub 3 dm³ powinna przypadać na każde 50 m² powierzchni chronionej, zgodnie z Postanowieniem Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Łodzi,
- dla konkretnych, właściwych dla danego obiektu warunków, ilości sprzętu określono indywidualnie, uwzględniając podział na pomieszczenia i stanowiska pracy, łatwość dostępu do sprzętu i poziom występującego zagrożenia,
- odległość dojścia do sprzętu z dowolnego miejsca w obiekcie nie przekracza 30 m,
- do sprzętu zapewniono dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- miejsca, w których umieszczono sprzęt gaśniczy oznakowane znakami ppoż. zgodnie z obowiązującymi przepisami

Miejsce lokalizacji sprzętu gaśniczego zostało przedstawione w części graficznej stanowiącej załącznik nr 8 do niniejszej instrukcji. Dopuszcza się inną lokalizację podręcznego sprzętu gaśniczego niż zostało to przedstawione w części graficznej z zachowaniem zasad i przepisów określonych w niniejszej instrukcji.

Uwaga W pomieszczeniach gdzie użycie gaśnic proszkowych mogłoby spowodować znaczne straty wtórne zaleca się stosowanie urządzeń gaśniczych do gaszenia sprzętu elektronicznego UGS 2x

4.2.15 Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Ilość wody dla budynków użyteczności publicznej

Zapotrzebowanie wody do zewnętrznego gaszenia pożaru wynosi 10 l/s z co najmniej jednego hydrantu o średnicy 80mm i może zostać zapewnione (przy wydajności przynajmniej 10 dm³/s) z miejskiej sieci wodociągowej przebiegającej na Placu Wolności. Najbliższy hydrant podziemny zlokalizowany jest na Placu Wolności w odległości ok. 20 m od budynku

4.2.16. Urządzenia i instalacje przeciwpożarowe

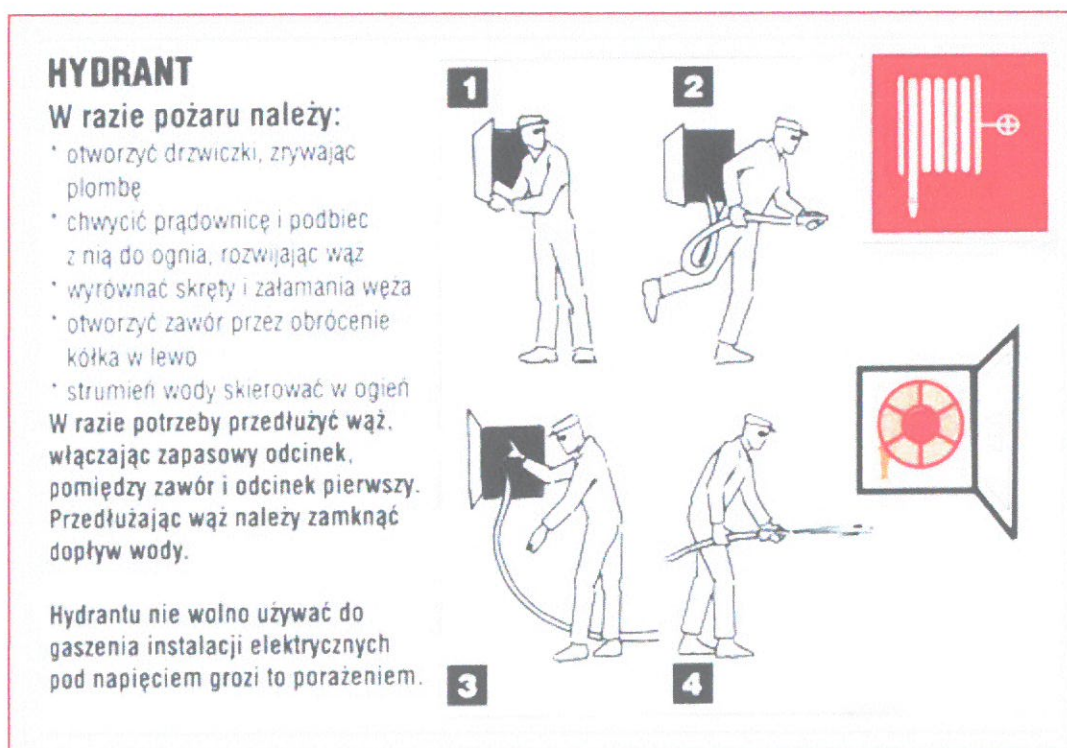
1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa wewnętrzna.

Obiekt jest wyposażony w wewnętrzną sieć hydrantowej, która spełnia poniższe wymagania:

- Zasięg hydrantów w poziomie obejmuje całą powierzchnię chronionego budynku, uwzględniono przy tym:
 - długości odcinka węża hydrantu wewnętrznego określonej w normach,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- efektywny zasięgu rzutu prądów gaśniczych: w strefie pożarowej w strefie ZL 3 m.
- Zawór odcinający hydrantu 25 umieszczono na wysokości $1,35 \pm 0,1$ m od poziomu podłogi
- Zawór posiada nasadę tłoczną skierowaną do dołu, usytuowany wraz z pokrętkiem zaworu względem ścian lub obudowy w sposób umożliwiający łatwe przyłączanie węża tłocznego oraz otwieranie i zamykanie jego zaworu
- Przed hydrantem wewnętrznym zapewniono dostateczną przestrzeń do rozwinięcia linii gaśniczej
- Minimalna wydajność poboru wody mierzona na wylocie prądownicy powinna wynosić odpowiednio dla hydrantu 25 - $1 \text{ dm}^3/\text{s}$.
- Ciśnienie na zaworze hydrantowym hydrantu wewnętrznego musi zapewniać wydajność określoną powyżej dla danego rodzaju hydrantu wewnętrznego z uwzględnieniem zastosowanej odpowiedniej średnicy dyszy prądownicy
- Ciśnienie na zaworze 25, położonym niekorzystnie ze względu na odległość od źródła zasilania, a co za tym idzie opory hydrauliczne, dla wydajności $1 \text{ dm}^3/\text{s}$, nie powinno być nie mniejsze niż $0,2 \text{ MPa}$
- Maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej nie powinno przekraczać $1,2 \text{ MPa}$, przy czym na zaworze 25 oraz zaworach odcinających hydrantów 25 nie powinno przekraczać $0,7 \text{ MPa}$
- Zasilanie hydrantów wewnętrznych powinno być zapewnione przez co najmniej 2 godziny

UWAGA.

W budynku należy zastosować „zawór pierwszeństwa” zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719) które mówi, iż

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

zgodnie z § 25. 8. dopuszcza się możliwość przyłączenia do przewodów zasilających instalacji wodociągowej przeciwpożarowej przyborów sanitarnych, pod warunkiem, że w przypadku ich uszkodzenia nie spowoduje to niekontrolowanego wypływu wody z instalacji, oraz § 25. 9. możliwość poboru wody do celów przeciwpożarowych o wymaganych parametrach ciśnienia i wydajności powinna w budynku być zapewniona niezależnie od stanu pracy innych systemów bądź urządzeń.

2. System sygnalizacji pożaru.

Przepisy nie wymagają wyposażenia obiektu w tego rodzaju instalację.

3. Dźwiękowy system ostrzegawczy.

Przepisy nie wymagają wyposażenia obiektu w tego rodzaju instalację.

4. Urządzenia oddymiające

Klatki schodowe w części północnej zostały wyposażone w urządzenia oddymiające..

4.2.17. Instalacje użytkowe

Budynek wyposażony jest w następujące instalacje mające wpływ na bezpieczeństwo pożarowe:

1. Instalacje wentylacyjne i klimatyzacyjne.

- Wentylację mechaniczną lub grawitacyjną należy zapewnić w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, w pomieszczeniach bez otwieranych okien, a także w innych pomieszczeniach gdzie ze względów technologicznych lub bezpieczeństwa konieczne jest zapewnienie wymiany powietrza.
- W instalacjach wentylacji i klimatyzacji nie należy łączyć ze sobą przewodów z pomieszczeń o różnych wymaganiach użytkowych.
- Przewody wentylacyjne powinny być wyposażone w otwory rewizyjne umożliwiające oczyszczenia wnętrza tych przewodów. Drzwiczki tych otworów winny być wykonane z materiałów niepalnych.
- Przewody wentylacyjne powinny być wykonane z materiałów niepalnych, a palne izolacje cieplne i akustyczne oraz inne palne okładziny przewodów wentylacyjnych mogą być stosowane tylko na zewnętrznej ich powierzchni w sposób zapewniający nie rozprzestrzenianie ognia.
- Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne w miejscu przejścia przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego powinny być wyposażone w przeciwpożarowe klapy odcinające o klasie odporności ogniowej równej (EI) równej klasie odporności ogniowej elementu oddzielenia przeciwpożarowego (za wyjątkiem podanych w punkcie poniżej)
- Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne prowadzone przez strefę pożarową, której nie obsługują, powinny być obudowane elementami o klasie odporności ogniowej (EI) wymaganej dla elementów oddzielenia

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

przeciwpożarowego tych stref pożarowych, bądź też wyposażone w przeciwpożarowe klapy odcinające.

Budynek posiada tylko wentylacje grawitacyjną.

2. Centralnego ogrzewania

- Centralne ogrzewanie realizowane jest kotłowni miejskiej.

3. Elektroenergetyczna i oświetlenia ewakuacyjnego

- Przewody i kable wraz z zamocowaniami stosowane w systemach zasilania i sterowania urządzeniami służącymi ochronie przeciwpożarowej powinny zapewniać ciągłość dostawy energii elektrycznej w warunkach pożaru poprzez wymagany czas działania urządzenia przeciwpożarowego, jednak nie mniejszy niż 90 minut.
- Dopuszcza się ograniczenie czasu zapewnienia ciągłości dostawy energii elektrycznej do urządzeń przeciwpożarowych w/w, do 30 minut dla przewodów i kabli znajdujących się w obrębie przestrzeni chronionych stałym urządzeniem gaśniczym tryskaczowym oraz dla przewodów i kabli zasilających i sterujących urządzeniami klap dymowych.

4. Odgromowa

Budynek chroniony jest instalacją odgromową w wykonaniu podstawowym, za pomocą zwodów poziomych niskich nieizolowanych.

Do instalacji należy podłączyć wszystkie urządzenia metalowe zlokalizowane na dachu .

5. Wody użytkowej i kanalizacji sanitarnej,

- Przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego powinny mieć klasę odporności ogniowej (EI) wymaganą dla tych elementów.
- Dopuszcza się nie instalowanie przepustów, o których mowa powyżej, dla pojedynczych rur instalacji wodnych, kanalizacyjnych i ogrzewczych, wprowadzanych przez ściany i stropy do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.
- Przepusty instalacyjne o średnicy większej niż 0,04 m w ścianach i stropach pomieszczenia zamkniętego, dla których wymagana klasa odporności ogniowej jest nie niższa niż EI 60 lub REI 60, a nie będących elementami oddzielenia przeciwpożarowego, powinny mieć klasę odporności ogniowej (EI) ścian i stropów tego pomieszczenia.

4.2.18. Zagrożenie pożarowe w obiekcie

Pod pojęciem zagrożenia pożarowego rozumie się występowanie wszystkich czynników, które składają się na możliwość powstania pożaru.

Przyczyny powstawania pożarów

Pożary mogą powstać na skutek bardzo wielu różnorodnych przyczyn, jednakże ponad 90 % tych przyczyn uzależnionych jest od woli człowieka.

Potencjalnymi uwarunkowaniami umożliwiającymi powstawanie i rozprzestrzenianie się pożarów w obiekcie są :

- palnych elementów wyposażenia pomieszczeń,
- funkcjonowanie instalacji i urządzeń technicznych zagrożonych wydzielaniem ciepła w warunkach pracy awaryjnej,
- nieprzestrzeganie przez użytkowników pomieszczeń podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego.

Najczęstszymi przyczynami jest niedbalstwo, lekkomyślność lub nieostrożność ludzi, a te można podzielić na:

1) nieostrożność osób dorosłych

- używanie ognia otwartego, palenie papierosów i wyrzucanie niedopałków w miejscu do tego nie przeznaczonym,
- prowadzenie prac remontowych bez zachowania odpowiednich środków ostrożności,

2) wady urządzeń i instalacji energetycznych:

- używanie urządzeń energetycznych niezgodnie z ich przeznaczeniem,
- przeciążenie instalacji elektrycznej przez np. przyłączanie odbiorników o zbyt dużej mocy,
- zły stan instalacji (brak przeglądów i badań),
- używanie uszkodzonych i wadliwych urządzeń elektrycznych,

3) inne przyczyny:

- podpalenia,
- wyładowania atmosferyczne,
- wady maszyn i innych urządzeń.

4.2.19. Potencjalne źródła powstania pożaru

- przeciążenia instalacji elektrycznej poprzez włączenie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
- pozostawienia bez dozoru włączonych odbiorników energii elektrycznej (grzałki, czajniki elektryczne, termowentylatory itp.),
- niewłaściwej eksploatacji urządzeń grzewczych
- brak, nieterminowa lub niewłaściwa konserwacja urządzeń, instalacji wentylacyjnych, elektroenergetycznych lub odgromowych,
- stosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających instalację elektryczną,
- stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń elektrycznych,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- niezachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
- niewłaściwego magazynowania materiałów łatwopalnych (niewłaściwie zlokalizowane, pozbawione odpowiedniej wentylacji),
- palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach nie wyznaczonych lub zabronionych,
- zaproszenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych,
- nieprzestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych,
- prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- celowego podpalenia

4.2.20. Przyczyny i drogi rozprzestrzeniania się pożarów

Przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów

- nagromadzenie materiałów palnych w miejscu powstania pożaru,
- niekorzystne warunki budowlane, sprzyjające rozprzestrzenieniu się pożaru (np. palne ściany, stropy, okładziny ścienne lub sufitowe itp.),
- brak u pracowników umiejętności opanowania pożaru w zarodku poprzez właściwe użycie i zastosowanie podręcznego sprzętu i środków gaśniczych znajdujących się w pobliżu,
- brak podręcznego sprzętu gaśniczego,
- nie stwierdzenie (nie zauważenie) pożaru w początkowym stadium jego powstawania,
- opóźnione zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej,
- utrudniony dostęp do miejsca powstania pożaru,
- brak wystarczającego zaopatrzenia wodnego,
- brak dojazdu dla jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Drogi rozprzestrzeniania się pożaru

- palne ścianki podziału wewnętrznego,
- palne okładziny ścian lub sufitów,
- łatwo zapalne wykładziny podłogowe,
- duże nagromadzenie materiałów palnych,
- palny wystrój i wyposażenie wnętrz,
- zaśmiecanie otoczenia, szczególnie materiałami łatwopalnymi,
- przewody wentylacji mechanicznej,
- palna izolacja przewodów elektrycznych,
- niedostateczna odporność ogniowa i rozprzestrzenianie ognia przez elementy konstrukcyjne,
- brak instalacji odprowadzających dym i ciepło,
- brak instalacji wykrywania i gaszenia pożaru.

4.2.21. Nie dopuszczenie do powstania zagrożeń

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników oraz osób przebywających na terenie i budynku należy zapobieganie możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

Aby skutecznie ograniczyć możliwości powstania pożaru należy rygorystycznie przestrzegać niżej wymienionych postanowień wynikających z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z 2010 r.), a w szczególności:

Należy:

1. Umieścić w miejscach widocznych wykaz telefonów alarmowych, instrukcje postępowania na wypadek pożaru oraz instrukcję przeciwpożarową.
2. Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi.
3. Zabezpieczyć przed zadymieniem drogi ewakuacyjne.
4. Wyposażyć obiekt w podręczny sprzęt gaśniczy i prawidłowo go oznakować.
5. Oznakować obiekt (zgodnie z Polskimi Normami) znakami ewakuacyjnymi i bezpieczeństwa:
 - ✓ tereny, strefy i pomieszczenia zagrożone wybuchem oraz w których występuje zakaz używania ognia otwartego,
 - ✓ drogi ewakuacyjne oraz pomieszczenia, w których w myśl przepisów techniczno - budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - ✓ miejsce usytuowania punktu czerpania wody,
 - ✓ lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu,
 - ✓ lokalizację głównego kurka gazu,
 - ✓ miejsca usytuowania sprzętu gaśniczego oraz urządzeń uruchamiających urządzenia przeciwpożarowe.

Zabrania się:

1. Ustawiania i składowania jakichkolwiek materiałów i przedmiotów na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji.
2. Stosowania okładziny sufitu lub sufitu podwieszanego z materiału łatwo zapalnego lub kapiącego pod wpływem ognia, względnie wykładziny podłogowej z materiału łatwo zapalnego.
3. Zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
4. Używania sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych do celów nie związanych z ich przeznaczeniem oraz samowolnej zmiany jego lokalizacji.
5. Ograniczania dostępu do sprzętu gaśniczego, urządzeń przeciwpożarowych, wyłączników i tablic rozdzielczych energii elektrycznej, głównych wyłączników i zaworów instalacji wpływających na stan bezpieczeństwa pożarowego.
6. Eksploatacji instalacji i urządzeń elektrycznych, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru.
7. Pozostawiania bez nadzoru włączonych do sieci elektrycznej maszyn i urządzeń.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

8. Magazynowania i składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w warunkach innych, niż uregulowanych wyżej wymienionym przepisem.
9. Używania w miejscach do tego nie przeznaczonych otwartego ognia, palenia tytoniu i stosowania innych czynników mogących spowodować zapalenie materiałów palnych.
10. Przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - ✓ urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 C,
 - ✓ tablic rozdzielczych, linii kablowych o napięciu 1kV i wyższym, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowych.
11. Stosowania prowizorycznej instalacji elektrycznej.
12. Naprawiania bezpieczników.
13. Pozostawiania bez nadzoru włączonych elektrycznych urządzeń grzejnych z wyjątkiem tych, których instrukcja eksploatacji zezwala na pracę bez nadzoru.
14. Korzystania z uszkodzonych urządzeń i instalacji odgromowych, gazowych, wentylacyjnych, kominowych i innych.
15. Użytkowania urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
16. Stosowania do osłon punktów świetlnych materiałów palnych z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
17. Instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtykowe itp. na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
18. Zabezpieczania wyjść ewakuacyjnych kotarami lub zasłonami.

Nakazuje się:

1. Terminowo wykonywać wszystkie polecenia przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z bezpieczeństwem pożarowym.
2. Uczestniczyć w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
3. Utrzymywać we wszystkich pomieszczeniach rekreacyjnych, biurowych, socjalnych i magazynowych ład, porządek i czystość.
4. Zaznajomić się ze sposobami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.
5. Prace niebezpieczne pożarowo wykonywać zgodnie z zasadami określonymi w przedmiotowej „Instrukcji”.
6. Przestrzegać przepisy przeciwpożarowe, a w szczególności:
 - ✓ znać zasady ewakuacji ludzi,
 - ✓ posiadać znajomość zachowania się na wypadek powstania pożaru,
 - ✓ eliminować występujące zagrożenie pożarowe,
 - ✓ dopilnować aby osoby przebywające na terenie obiektu stosowały się do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych,
 - ✓ zgłaszać do przełożonego wszystkie usterki i nieprawidłowości, których występowanie może spowodować pożar lub inne miejscowe zagrożenie.
7. Umieścić na drzwiach do pomieszczeń rzadko otwieranych, a także na drzwiach do pomieszczeń, w których znajdują się główne wyłączniki

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

elektryczne, główne zawory wody napisy informujące, gdzie przechowywane są klucze.

Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:

- ✓ nieprzekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu;
- ✓ zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych;
- ✓ nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe;
- ✓ zachowania minimalnej odległości 5 m od drogi pożarowej.

Požary powstałe od nie zgaszonych papierosów.

Nie zgaszone papierosy stanowią źródło ognia o temperaturze od 250-800 °C. Niedopałek może tlić się nawet do 12 min. Najbardziej podatne na zapalenie od niedopałków są materiały, których temperatura zapalenia jest w granicach temperatury niedopałka a w szczególności:

- gazy, ciecze łatwo zapalne i ich pary,
- papier i wyroby z papieru,
- materiały pochodzenia celulozowego,
- tkaniny,
- palne i wybuchowe pyły,
- trociny i odpady z drewna.

W związku z powyższym w całym budynku obowiązuje bezwzględny zakaz palenia tytoniu (poza miejscami do tego wyznaczonymi i wyraźnie oznakowanymi) oraz używania otwartego ognia.

Uwaga Jednym ze sposobów usuwania zagrożeń jest prowadzenie wewnętrznych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej jak również prowadzenie i bieżące aktualizowanie dokumentacji ppoż. m.in.:

- protokoły kontroli i zarządzenia pokontrolne (decyzje) wydane przez Państwową Straż Pożarną,
- dokumentacja kontroli wewnętrznych stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- dokumentacji szkoleń pracowników w zakresie bhp i ppoż.,
- sprawdzenie zgodności oznakowania z odpowiednimi przepisami wszystkich urządzeń przeciwpożarowych i odpowiednich elementów budynku służących zapewnieniu odpowiedniej ochrony ppoż.

4.2.22. Podstawowe zadania i obowiązki w zakresie ochrony ppoż.

Obowiązki Właściciela Obiektu

W zakresie administrowania zobowiązany jest do:

- zapewnienia wyposażania obiektu w sprzęt gaśniczy i ratowniczy,
- zapewnienia wyposażania obiektu w instrukcje postępowania na wypadek pożaru (alarmowe),
- zapewnienia wyposażania obiektu w pożarnicze tablice informacyjne,
- zapewnienia uwzględnienia w planach zabezpieczenia budynku wymagań ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności zagadnień ewakuacji,
- znajomości i stosowania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności dotyczących prawidłowego utrzymania i eksploatacji budynków, urządzeń technologicznych i istniejących w budynku i na terenie instalacji, jak również kontrolowania przestrzegania tych przepisów,
- zapewnienia nadzoru nad instalacjami: elektryczną, odgromową, uziemiającą, łączności, ogrzewczą, wentylacyjną, wodociągową przeciwpożarową, kanalizacyjną,
- egzekwowania dokonywania przeglądów tych instalacji i prowadzenia dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zapewnienia utrzymywania instalacji w należyтым stanie technicznym, a w razie potrzeby do przeprowadzenia ich modernizacji,
- realizacji zadań wynikających z przeprowadzonych przeglądów i kontroli urządzeń i instalacji,
- opracowania projektów rozmieszczenia sprzętu pożarniczego, oraz nadzoru nad właściwą i terminową konserwacją tego sprzętu,
- uczestniczenia w kontrolach stanu zabezpieczenia ppoż., prowadzonych przez jednostkę nadrzędną lub osobę upoważnioną,
- współdziałania z pracownikami sprawującymi funkcje kierownicze w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń, instalacji, pomieszczeń i całego budynku,
- określania zasad postępowania w przypadku awarii urządzeń i instalacji,
- prognozowania zagrożenia wywołanego wewnętrznymi i zewnętrznymi awariami lub aktami o charakterze dywersyjnym,
- prowadzenia dokumentacji związanej z ochroną ppoż., zawierającej m.in. plany ratownicze, protokoły kontroli i meldunki o realizacji zaleceń pokontrolnych, wykazy sprzętu pożarniczego i plan jego rozmieszczenia, plany dostosowania obiektów do wymagań ochrony ppoż.

Obowiązki osób pełniących funkcje kierownicze. Zobowiązani są do:

- znajomości przepisów przeciwpożarowych, szczególnie dotyczących stosowania materiałów pożarowo i wybuchowo-niebezpiecznych w kierowanych przez siebie komórkach,
- uwzględniania zagadnień ppoż. w instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego,
- kontrolowania przestrzegania tych przepisów przez podległy personel,
- znajomości zagrożeń pożarowych i wybuchowych, a także innych miejscowych w procesach technologicznych występujących w podległych im komórkach organizacyjnych,
- przestrzegania przepisów związanych z bezpieczeństwem podczas magazynowania towarów,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- znajomości stanu wszystkich urządzeń, których użytkowanie wiąże się z zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym oraz do dbania o ich właściwy stan techniczny,
- organizowania stanowisk pracy zabezpieczonych przed pożarem, wybuchem lub innym miejscowym zagrożeniem,
- prowadzenia szkoleń instruktażowych wstępnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej na bezpośrednio im podległych stanowiskach pracy,
- kierowanie podległych pracowników na szkolenia okresowe,
- kontrolowania podległego personelu w zakresie przestrzegania przepisów i instrukcji ppoż., ze szczególnym uwzględnieniem tych stanowisk, na których występują szczególne zagrożenia,
- znajomości własności fizycznych i chemicznych stosowanych materiałów i do zapewnienia właściwego ich przechowywania i magazynowania,
- wprowadzenia normatywów przechowywania cieczy palnych w poszczególnych pomieszczeniach użytkowanych przez podległą komórkę,
- zapewnienia należytego stanu dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz dostępu do użytkowanych pomieszczeń,
- zapewnienia niezastawiania i nieblokowania drzwi, bram i urządzeń przeciwpożarowych,
- zaznajamiania pracowników z zagrożeniami pożarowymi i wybuchowymi występującymi w użytkowanych pomieszczeniach, w szczególności w przypadku wprowadzania nowych technologii, stosowania nowych surowców i materiałów,
- współdziałania ze służbami technicznymi i pracownikiem prowadzącym sprawy ppoż. w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń,
- wykonywania zarządzeń i zaleceń w sprawach dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń,
- powiadamianie osoby prowadzącej sprawę ppoż. w obiekcie o brakach i usterkach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
- uczestniczenia w próbnym alarmie pożarowym i ćwiczeniach organizowanych na terenie budynku,
- wykorzystywania narad z pracownikami do omawiania spraw zabezpieczenia ppoż.,
- zabezpieczenia użytkowanych pomieszczeń w związku z przerwami w pracy (po pracy, w dniach wolnych, w czasie remontów itp.),
- przedstawiania na naradach wniosków w sprawie bezpieczeństwa pożarowego w użytkowanych pomieszczeniach i w całym budynku.

Obowiązki wszystkich pracowników.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do:

- przestrzegania przepisów ppoż.,
- uczestniczenia w szkoleniach ppoż. i poddawania się sprawdzianom wiedzy,
- realizacji poleceń przełożonych mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku,
- utrzymywania należytego porządku na swoim stanowisku pracy i w jego otoczeniu,
- prawidłowego użytkowania instalacji i urządzeń elektroenergetycznych, a w szczególności przestrzegania zakazów samodzielnego naprawiania bezpieczników, użytkowania urządzeń grzejnych nie mających związku

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- z wykonywaną pracą oraz umieszczania na punktach świetlnych osłon i dekoracji z materiałów palnych,
- posiadania umiejętności posłużenia się podręcznym sprzętem gaśniczym,
 - przestrzegania warunków bezpieczeństwa podanych w niniejszej instrukcji,
 - znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru,
 - zgłaszania przełożonym lub upoważnionemu pracownikowi prowadzącemu sprawę przeciwpożarowe zauważonych zagrożeń i nieprawidłowości w zabezpieczeniu ppoż.,
 - uczestniczenia w akcjach gaśniczych i ratowniczych w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

Obowiązki osób prowadzących sprawy osobowe

Osoby prowadzące sprawy osobowe zobowiązane są do:

- kierowania nowo zatrudnionych pracowników lub pracowników zmieniających stanowisko pracy na szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- organizowania okresowych powszechnych szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- organizowania, w przypadku takiej potrzeby, szkoleń specjalistycznych (np. personelu technicznego, spawaczy itp.),
- przechowywania w aktach osobowych oświadczeń pracowników o zapoznaniu się z niniejszą Instrukcją i o przejściu szkolenia instruktazowego wstępnego.

5. Sposób poddawania przeglądom technicznym instalacji użytkowych oraz urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic

Urządzenia i instalacje istniejące w obiekcie, mające wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego bądź skuteczność likwidacji zagrożenia, muszą być poddawane okresowym przeglądom konserwacyjnym w czasookresach wskazanych w aktach prawnych, bądź dokumentacji techniczno – ruchowej. Zgodnie z § 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z 2010 r.), urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno - ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa wyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

5.1. Terminy serwisowania i przeglądów instalacji oraz urządzeń

W szczególności należy przeprowadzać:

- **badanie oporności izolacji instalacji elektrycznej i badanie instalacji elektrycznej w zakresie ochrony przeciwporażeniowej** przeprowadzić co najmniej 1 raz na 5 lat (Ustawa Prawo Budowlane),
- **badanie okresowe instalacji odgromowej** należy przeprowadzać co najmniej 1 raz na 5 lat,
- **czyszczenie przewodów wentylacyjnych** w obiekcie należy przeprowadzać co najmniej jeden raz w roku jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowania,
- **konserwację oraz przeglądy techniczne drzwi pożarowych** należy przeprowadzać zgodnie z DTR lub instrukcją producenta, nie rzadziej niż raz w roku,
- **konserwację, przeglądy techniczne oraz remonty podręcznego sprzętu gaśniczego** należy przeprowadzać zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej jednak niż jeden raz w roku,
- **badanie hydrantów wewnętrznych** tj. pomiar ciśnienia i wydajności przeprowadzać raz w roku,
- **węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych** należy raz na 5 lat poddawać próbie ciśnieniowej, zgodnie z zasadami określonymi w polskich normach dotyczących konserwacji hydrantów wewnętrznych.
- **konserwację i przegląd instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego** należy przeprowadzać zgodnie z wytycznymi producenta i wykonawcy, nie rzadziej niż raz w roku,
- **Konserwacja i przegląd instalacji oddymiającej** należy przeprowadzać zgodnie z wytycznymi producenta i wykonawcy, nie rzadziej niż raz w roku,

Uwaga Wykonywane przeglądy i konserwacje powinny być dokumentowane w książkach pracy poszczególnych urządzeń i instalacji przeciwpożarowych bądź w formie protokołu (hydranty wewnętrzne i zewnętrzne, gaśnice, oświetlenie ewakuacyjne)

6. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

6.1. Zasady postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz współdziałania z kierującym działaniem ratowniczym

W przypadku zadziałania systemu wykrywania pożaru bądź zauważenia pożaru lub jego oznak (np. dym, podwyższona temperatura) należy zachować spokój i nie wywoływać paniki. Bezzwłocznie zaalarmować: osoby znajdujące się w zagrożonej części obiektu i Właściciela Placówki .

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

W następnej kolejności należy powiadomić Państwową Straż Pożarną. Przy telefonicznym alarmowaniu PSP należy wykonać czynności określone w „Instrukcji Alarmowania” – **Załącznik nr 1**.

Wybrać numer **998** lub **112**, a po zgłoszeniu się Dyspozytora w zrozumiały sposób przekazać informację na temat:

- Gdzie się pali (nazwa obiektu i jego adres),
- Co się pali,
- Czy istnieje zagrożenie życia ludzi (podać ich przybliżoną liczbę),
- Jak mocno zaawansowana jest sytuacja pożarowa,
- Czy w rejonie pożaru znajdują się materiały niebezpieczne (wybuchowe, toksyczne, łatwopalne),
- Podać imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego zgłaszamy zagrożenie.

Po przekazaniu wszystkich danych poczekać na potwierdzenie przyjęcia informacji o zagrożeniu przez Dyspozytora służb ratowniczych (Nie oddalać się przez dłuższą chwilę od aparatu z którego zgłaszano zdarzenie czekając na ewentualne powtórne sprawdzenie wiarygodności zgłoszenia).

Pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu przystępują natychmiast do likwidacji ognia, posługując się znajdującym się w pobliżu miejsca pożaru sprzętem gaśniczym, oraz przystępują do niesienia pomocy osobom zagrożonym, pomagają im w ewakuacji i przystępują do ewakuacji mienia. Akcją ratowniczą do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej kieruje Właściciel lub osoba przez niego upoważniona.

6.2. Obowiązki kierującego działaniami ratowniczymi przed przybyciem jednostek ochrony przeciwpożarowej

Obowiązki kierującego działaniami ratowniczymi

- upewnić się, że zostały zaalarmowane odpowiednie służby ratownicze,
- kierować pracownikami i podopiecznymi, którzy przystąpili do likwidacji źródła ognia lub ograniczania jego rozprzestrzeniania się,
- pełnić stały nadzór nad przebiegiem ewakuacji pracowników, podopiecznych i mienia,
- zobowiązać osobę do oczekiwania na przybycie służb ratowniczych i wskazać miejsce pożaru, miejsce przebywania osób zagrożonych – uwięzionych oraz udzieli innych niezbędnych informacji,
- współpracować z Dowódcą jednostek ochrony przeciwpożarowej w czasie akcji,
- podporządkować się jego poleceniom.

Podczas akcji zmierzającej do likwidacji powstałych pożarów należy kierować się następującymi wytycznymi:

- nieodzownym czynnikiem powodzenia akcji gaśniczej jest odcięcie dróg rozszerzania się pożaru przez zamknięcie drzwi, okien i innych otworów,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- a tym samym ograniczenie dopływu powietrza, które umożliwi kontynuację procesu spalania,
- z najbliższego otoczenia pożaru trzeba usunąć przedmioty palne w celu utworzenia przerwy na drodze rozprzestrzeniania się ognia,
 - wchodząc do pomieszczeń objętych pożarem należy zachować ostrożność. Zamknięte drzwi i okna należy otwierać za pomocą drągów, kryjąc się za ściany i framugi ze względu na możliwość powstania niebezpiecznych zawirowań ognia,
 - należy dotrzeć możliwie blisko źródła ognia i atakować żar, zarzewie ognia, a nie płomień,
 - nie wolno pozostawiać za sobą palących się lub nie dogaszonych przedmiotów,
 - należy zawsze pamiętać o zabezpieczeniu sobie drogi odwrotu.

Uwaga Przybycie jednostek ochrony przeciwpożarowej nie zwalnia pracowników od prowadzenia akcji, w zakresie zwalczania pożaru oraz ewakuacji ludzi i mienia, które to czynności należy wykonywać ściśle w myśl poleceń kierującego działaniami ratowniczymi.

6.3. Organizacja i warunki ewakuacji

Bezpieczna ewakuacja ludzi, możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno-budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wnętrz, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690).

W razie wystąpienia zagrożenia obowiązek sprawnego ogłoszenia alarmu i konieczności przeprowadzenia ewakuacji spoczywa na kierowniku obiektu, lub osobie upoważnionej.

Główne zasady organizacyjne podczas ogłoszenia alarmu

Podstawowym środkiem służącym do ogłoszenia alarmu o niebezpieczeństwie na terenie i w obiekcie jest alarmowanie głosem a także poprzez gońców.

- Alarm o niebezpieczeństwie ogłasza osoba, która zauważyła grożące niebezpieczeństwo. Osoba ta winna w pierwszej kolejności zaalarmować osoby znajdujące się w bezpośrednim rejonie występowania niebezpieczeństwa.
- Z chwilą otrzymania informacji o pożarze lub innym zagrożeniu i podjęciu decyzji o konieczności ewakuacji wszyscy pracownicy i podopieczni zobowiązani są do udziału w akcji ratowniczej, gaszeniu pożaru i ewakuacji.
- Ewakuację przeprowadza się wykorzystując wszystkie dostępne wyjścia ewakuacyjne w obiektach budowlanych.
- Warunki i sposoby ewakuacji będą zależne od miejsca powstania pożaru, przy czym ewakuacja powinna objąć pracowników z miejsc najbardziej zagrożonych.
- Ponadto należy podejmować stanowcze działania zmierzające do opanowania paniki i utrzymania porządku do czasu wyjścia ostatniej osoby poza obręb budynku.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- Ogłoszenie decyzji o rozpoczęciu ewakuacji musi być przekazane w sposób spokojny, a jednocześnie nakazujący i sugestywny.
- Wszystkie osoby znajdujące się w budynku objętym ewakuacją, powinny podporządkować się zarządzeniom dowódcy akcji.
- Ewakuacja powinna odbywać się przy udziale wszystkich pracowników obiektu, których zadaniem jest jednocześnie nie dopuścić do wybuchu paniki i utrzymywać porządek.
- Do osoby zarządzającej ewakuacją należy obowiązek dopilnowania i sprawdzenia czy wszyscy ludzie zostali ewakuowani z zagrożonych obiektów.
- Osobami wywołującymi panikę należy się szczególnie zaopiekować i ewakuować je w pierwszej kolejności. Dopuszcza się użycie siły fizycznej.
- Po przeprowadzeniu ewakuacji należy pozamykać drzwi wszystkich pomieszczeń, zapobiegając w ten sposób przedostawaniu się dymów do innych pomieszczeń.
- Jeżeli sytuacja na to pozwala może być dodatkowo zarządzona ewakuacja mienia.
- W przypadku ewakuacji cennego mienia należy wezwać jednostki Policji w celu zabezpieczenia zakładu przed kradzieżami surowców i wyrobów gotowych.

6.4. Sposób prowadzenia ewakuacji

Ewakuacji ludzi i mienia dokonuje się, gdy wystąpiło zagrożenie dla zdrowia, życia ludzkiego albo przewiduje się taki bieg wydarzeń, który może spowodować to zagrożenie bądź narazi mienie na zniszczenie. Takie zagrożenie może nieść ze sobą, np. pożar, silne zadymienie, panika, skażenie toksycznymi środkami, wybuch i inne.

Decyzję o konieczności ewakuacji ludzi i mienia spowodowanej wystąpieniem zagrożenia pożarowego podejmuje właściciel obiektu lub osoba przez niego wyznaczona. Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia.

W pierwszej kolejności należy ewakuować, pracowników i podopiecznych (uczniów), którzy znaleźli się w rejonie bezpośredniego zagrożenia i osoby znajdujące się na drodze rozprzestrzeniania się zagrożenia a także osoby znajdujące się w miejscach, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez np. pożar, zadymienie, skażenie i itp.

Ewakuację wszelkiego mienia należy prowadzić w miarę istniejących możliwości, mając na uwadze przede wszystkim bezpieczeństwo ludzi. Ewakuowane przedmioty należy wynosić i ustawiać tak, aby nie ulegały one zniszczeniu a jednocześnie nie tarasowały przejść, dróg ewakuacyjnych i przejazdów; miejsce ich składowania musi być zabezpieczone zarówno przed ogniem, zalaniem wodą jak i przed kradieżą. Do ewakuacji dokumentów należy przygotować specjalne, niepalne worki. Z ewakuacji przedmiotów bardzo ciężkich i wielkich trzeba raczej zrezygnować, gdyż szanse powodzenia takiej akcji są przeważnie znikome, mogą natomiast zdarzyć się wypadki z ludźmi.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Prowadząc ewakuację należy pamiętać o tym, że każde otwarcie drzwi wewnętrznych, drzwi zewnętrznych czy okien sprzyja rozwojowi pożaru poprzez zapewnienie dopływu świeżego powietrza zawierającego tlen, który podtrzymuje palenie. W związku z tym należy przestrzegać zasady, aby okna i drzwi wszystkich pomieszczeń, które zostały opuszczone przez ludzi, były zamknięte.

Podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne, do wyjść poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektu.

W celu zapewnienia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób oraz mienia należy dokonać oceny warunków ewakuacji w najbardziej ekstremalnych warunkach (np. pora wieczorna wymagająca sztucznego oświetlenia budynku, maksymalna ilość ludzi).

Ewakuację przeprowadza się dostępnymi wyjściami ewakuacyjnymi rozmieszczonymi zgodnie ze schematem rzutu kondygnacji. Drogi ewakuacyjne są oznakowane zgodnie z PN, znakami ewakuacyjnymi.

W razie zablokowania którejkolwiek z dróg ewakuacyjnych, należy skierować ewakuowany strumień ludzki do sąsiednich wyjść.

Uwaga Miejsce zbiórki do ewakuacji wyznaczono na wewnętrznym placu po stronie południowo - wschodniej budynku

Miejsce to powinno być oznakowane poniższym znakiem.

6.5 Obowiązki pracowników w zakresie ewakuacji

Pracownicy mają obowiązek posiadać dokładne i aktualne dane i informacje na temat:

- Rozkładu pomieszczeń w budynkach, dróg i kierunków ewakuacji oraz możliwości wyjścia z obiektu,
- Miejsc przebywania i ilości ludzi w pomieszczeniach budynku,
- Sposobu zachowania się ludzi w przypadku sytuacji zagrożenia pożarem,
- Usytuowania telefonów i sposobu alarmowania na wypadek zagrożenia,
- Rozmieszczenia i obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

W zakresie prowadzenia akcji ewakuacji do obowiązków pracowników należy w szczególności:

- Podporządkować się kierującemu akcją ewakuacyjną,
- Pamiętać, że szybkość i sprawność przeprowadzania ewakuacji decyduje o jej powodzeniu,
- Zachowanie spokoju i nie dopuszczenie do powstania paniki,
- Alarmowanie osób i instytucji zgodnie z wykazem telefonów alarmowych,
- Pomaganie ratownikom w prowadzeniu ewakuacji.

7. Sposoby oznakowania dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych

Oznakowanie dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi normami.

WYKAZ OZNAKWAŃ EWAKUACYJNYCH ORAZ OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ WRAZ Z OBJAŚNIENIAMI

ZNAKI EWAKUACYJNE PN-92/N-01256:02
Znaki informacyjne zapewniające wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym jak również przy braku oświetlenia (po nagłym usunięciu źródła światła) - Polski Komitet Normalizacji Miar i Jakości - 15 czerwca 1992 r.
N/w znaki wskazują najbliższą drogę ucieczki z zagrożonego obiektu.

	1. Wyjście ewakuacyjne		9. Drzwi ewakuacyjne
	2. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej		10. Drzwi ewakuacyjne
	3. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej		11. Ciągnąć aby otworzyć
	4. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół		12. Pchać aby otworzyć
	5. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół		13. Kierunek drogi ewakuacyjnej
	6. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę		14. Kierunek drogi ewakuacyjnej
	7. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę		15. Słuchawka aby uzyskać dostęp
	8. Kierunek drogi ewakuacyjnej		16. Przesunąć w celu otwarcia

ZNAKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ PN-92/N-01256:01
N/w oznakowanie pokazuje rozmieszczenie m.in. sprzętu oraz środków gaśniczych rozlokowanych w różnych punktach obiektów. W razie pożaru dostęp do w/w ma osoba etatowo uprawniona przez administrację budynku lub inna wskazana przez kierującą akcją ewakuacji lub gaszenia pożaru. W wyjątkowych wypadkach osoba uprzednio przeszkolona w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej.

	17. Palenie tytoniu zabronione		24. Alarmowy sygnalizator akustyczny
	17a. Zakaz używania otwartego ognia - palenie tytoniu zabronione		25. Drabina pożarowa
	18. Zakaz gaszenia wodą		26. Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
	19. Nie zastawiac		27. Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
	20. Zestaw sprzętu pożarniczego		28. Uruchamianie ręczne
	21. Hydrant wewnętrzny		29. Niebezpieczeństwo pożaru - materiały łatwopalne
	22. Gaśnica		30. Materiały utleniające
	23. Telefon do użycia w stanie zagrożenia		31. Niebezpieczeństwo wybuchu - materiały wybuchowe

TOP DESIGN ®

8. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace nie przewidziane normalnym tokiem pracy, prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak prace remontowo budowlane związane z użyciem otwartego ognia prowadzone wewnątrz obiektu lub przyległym do niego terenie.

Do prac takich należą w szczególności:

- 1) wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
 - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
 - przecinanie materiałów przy pomocy wysokoobrotowych urządzeń np. szlifierki kątowe,
 - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
 - podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
 - używanie materiałów pirotechnicznych,
- 2) wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe np.:
 - przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów,
 - stosowanie tych cieczy i pyłów do malowania, lakierowania, klejenia, itd.,
 - suszenie substancji palnych.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac.

8.1. Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo

- prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie,
- skład osobowy komisji, o której mowa wyżej, wyznacza zarządzeniem wewnętrznym Zarządca, Właściciel obiektu,
- komisja ze swoich prac przy współudziale wykonawcy, sporządza „Protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych” – wzór, **załącznik nr 2**,
- po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, wystawiane jest wykonawcy pisemne „Zezwolenie na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych” – wzór, **załącznik nr 3**. wystawienie pozwolenia umożliwia odłączenie przez uprawnionego odpowiednich mediów (gaz, linia dozorowa instalacji ppoż. itd.),

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- każdorazowo, gdy prowadzone prace, mogą spowodować uaktywnienie systemu sygnalizacji pożaru, należy zgłosić ten fakt do administratora obiektu, w celu odłączenia systemu, na czas wykonywanych prac,
- wszystkie prace pożarowo niebezpieczne są rejestrowane w książce kontroli prac pożarowo niebezpiecznych – wzór, **załącznik nr 4**,
- po zakończeniu prac, osoba wykonująca zgłasza ten osobie uprawnionej, celem włączenia mediów,
- po zakończeniu prac, osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli miejsca pracy, kontrolują ją w wyznaczonych czasach,
- wyniki kontroli należy wpisać w „Zezwoleniu na wykonywanie prac..”, oraz w „Książce kontroli prac..”,
- pozytywny wynik kontroli pozwala na określenie, że prace zostały wykonane bezpiecznie.

8.2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

8.2.1. Przygotowanie obiektów i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na

- Oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace, z wszelkich materiałów palnych i zanieczyszczeń,
- Odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac - wszelkich przedmiotów palnych,
- Zabezpieczeniu przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów i przedmiotów, których odsunięcie na bezpieczną odległość jest niemożliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
- Sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- Uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów kanalizacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- Zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją,
- Sprawdzeniu, czy w miejscu prowadzenia prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwopalnych,
- Przygotowaniu w miejscu prowadzenia prac napełnionego wodą, metalowego pojemnika np. wiadra na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego lub elektrod,
- Przygotowaniu materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
- Zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac.

8.2.2. Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad

1. Na stanowiskach pracy mogą znajdować się materiały w ilości niezbędnej do utrzymywania ciągłości pracy,
2. Zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w oryginalnych opakowaniach,
3. Pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
4. Po zakończeniu prac wszystkie naczynia, pojemniki należy zamknąć w celu zabezpieczenia przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe.

Miejsce wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszelkich źródeł pożaru.

Po zakończeniu prac w obiekcie, pomieszczeniach oraz pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłuczonych lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

Czynności kontrolne należy przeprowadzić:

- bezpośrednio po zakończeniu prac,
- oraz 2 godziny po ich zakończeniu,
- w przypadku gdy istnieje taka potrzeba kontrolę należy prowadzić co godzinę przez 8 godzin.

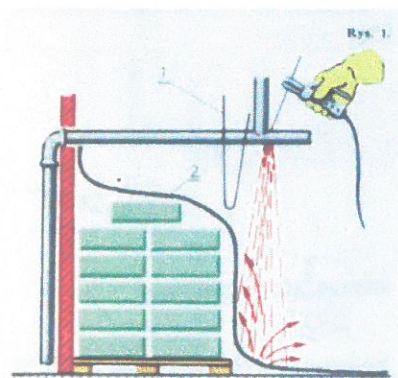
Fakt przeprowadzenia kontroli należy każdorazowo odnotować w „Pozwoleniu na przeprowadzanie prac” – **załącznik nr 3**

Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.

Sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Zestaw spawalniczy – tlen i acetylen – może znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

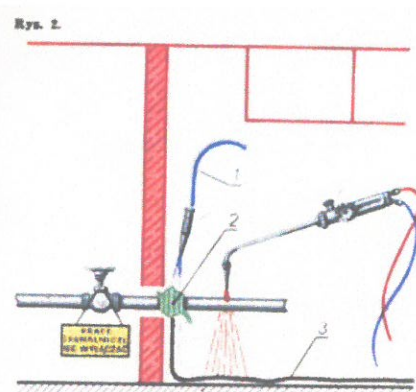
8.3. Sposoby zabezpieczenia prowadzenia prac spawalniczych

Rys.1.

Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo:

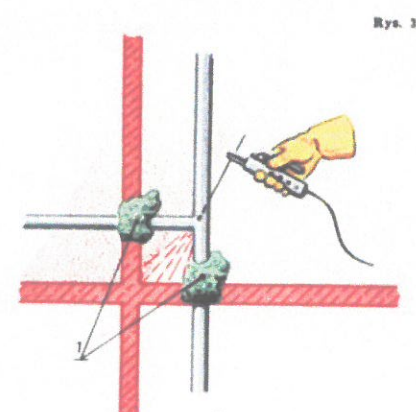
1. ekran z blachy,
2. koc gaśniczy.

Rys.2.

Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić:

1. przewód doprowadzający wodę,
2. zwoje sznura izolującego,
3. koc gaśniczy.

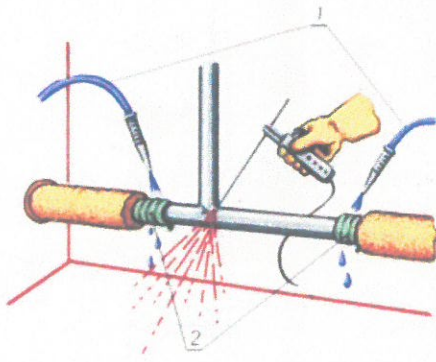

Rys.3.

Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału - 1.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Rys. 4.

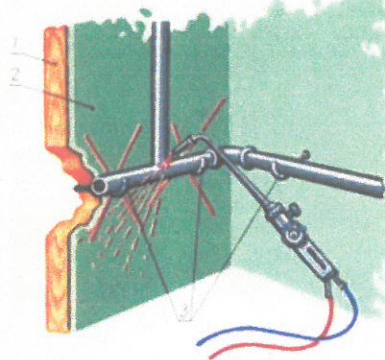

Rys.4.

Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwo palna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku:

1. przewody doprowadzające wodę,
2. zwoje sznura zabezpieczającego.

Rys. 5.

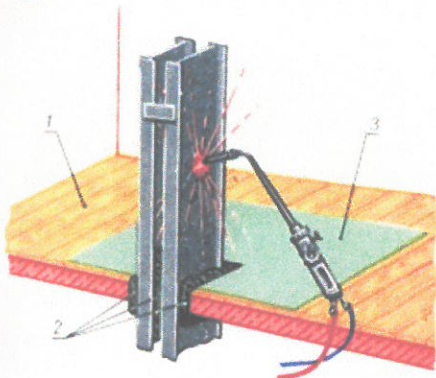

Rys.5.

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić:

1. palna ścianka,
2. niepalna wykładzina,
3. haki podtrzymujące instalację

Rys. 6.

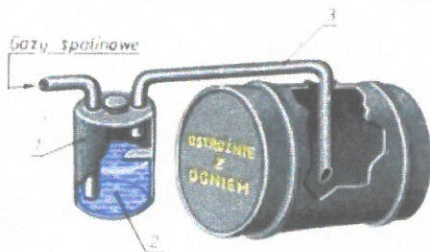

Rys.6.

Sposób prawidłowego spawania metalowego elementu konstrukcyjnego przechodzącego przez drewniany strop:

1. drewniany strop,
2. szczeliwo izolujące,
3. koc gaśniczy.

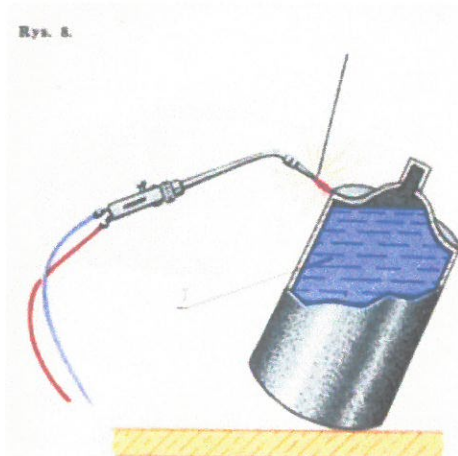
Rys. 7.

Rys.7.

Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę iskier:

1. łapaczka iskier,
2. woda,
3. przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika

Rys.8.

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary ciecży palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą – 1.

8.4. Obowiązki osób związanych z pracami niebezpiecznymi pożarowo z ramienia kierownictwa

Obowiązki osób związanych z pracami niebezpiecznymi pożarowo

- Znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników.
- Dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń i stanowisk przewidziane w „Protokole zabezpieczenia prac...” i w „Zezwoleniu na przeprowadzenie...”.
- Sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk pracy niebezpiecznych oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć.
- Wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości, i ten fakt wpisać do „Książki kontroli prac...”
- Brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń i obiektów po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.

8.5. Obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

- Sprawdzić czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania pożaru,
- Ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w „Protokole” i „Zezwoleniu” na prowadzenie prac,
- Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek powstania pożaru,
- Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- Rozpoczynanie prac pożarowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego „Zezwolenia”.
- Przerywanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru.
- Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia,
- Wykonywanie wszelkich poleceń zleceńodawcy i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac.

9. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi

- Ponieważ Budynek zakalkulowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III oraz ZL I powinno się corocznie przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji z całego obiektu (budynku). Zakres i obszar budynku objęty praktycznym sprawdzeniem organizacji i warunków ewakuacji musi być uzgodniony z Komendantem Powiatowym PSP w Nidzicy.
- O zamiarze przeprowadzenia takiej ewakuacji, Kierownik powinien powiadomić Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nidzicy nie później niż na tydzień przed jej przeprowadzeniem.
- Ewakuacja musi dotyczyć jednocześnie wszystkich pracowników i uczniów.
- Przed przeprowadzeniem takiej ewakuacji należy wcześniej uprzedzić poszczególnych kierowników jednostek i komórek organizacyjnych i omówić z nimi zadania na wypadek ogłoszenia ewakuacji. Wskazane jest, aby taką ewakuację omówić i przeprowadzić z udziałem strażaków Państwowej Straży Pożarnej, którzy jednocześnie mogą zapoznać się z budynkiem, jego zabezpieczeniem i czasem ewakuacji wszystkich ludzi z budynku.
- Po zakończonej ewakuacji powinno nastąpić sprawdzenie obecności wszystkich osób przebywających w budynku bezpośrednio na miejscu ewakuacji oraz sprawdzenie całego budynku, czy ktoś w nim nie pozostał. Po ewakuacji powinno nastąpić omówienie współpracy i wszelkich niedociągnięć zaistniałych w czasie ewakuacji w relacjach pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi znajdującymi się w budynku. Omówienie takie powinien prowadzić Właściciel, korzystając z uwag strażaków Państwowej Straży Pożarnej.
- Z przeprowadzonej ewakuacji opracowuje się sprawozdanie i przedkłada je do zatwierdzenia właścicielowi budynku.

10. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi

Zarządca, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi. Zaznajomienie powinno obejmować te zagadnienia z którymi pracownicy mogą się zetknąć w użytkowanym obiekcie. Tematyka bezpieczeństwa pożarowego jest bardzo rozległa, dlatego też powinna być ona dostosowywana do konkretnych warunków panujących w obiekcie. Program zaznajomienia powinien być ściśle dostosowany dla konkretnych grup nauczycieli. Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi odbywa się w drodze szkoleń organizowanych jako:

- część składowa szkolenia wstępnego BHP, pracowników nowo przyjętych,
- część składowa instruktażu stanowiskowego,
- szkolenia okresowe.

10.1. Szkolenie wstępne

W ramach szkolenia wstępnego BHP - pracowników nowo przyjętych polega na zapoznaniu ich z występującymi w obiekcie zagrożeniami pożarowymi oraz z obowiązującymi przepisami w zakresie zapobiegania pożarom i zasad ich zwalczaniu. Pracownik nowo przyjęty jest zobowiązany dokładnie znać niniejszą instrukcję, zasady i warunki ewakuacji oraz miejsce rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, a także dokumenty i przedmioty, które w razie pożaru powinien ewakuować w pierwszej kolejności.

Po odbyciu przeszkolenia pracownik podpisuje oświadczenie (załącznik nr 6), które należy wpiąć do akt osobowych pracownika. Obowiązkiem w/w szkolenia podlegają wszyscy pracownicy i firm aktualnie pracujący w obiekcie.

10.2. Szkolenie okresowe

W ramach szkolenia okresowego należy omówić następujące zagadnienia:

- 1. zagrożenie pożarowe w obiektach, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,**
 - zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
 - Zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru,
 - Ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacyjne,
 - Podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia ppoż.,
 - Znajomość zasad praktycznego użycia sprzętu pożarniczego i urządzeń ppoż.
- 2. Szkolenie okresowe, pracowników w zakresie wiedzy o ochronie przeciwpożarowej, należy ponowić w okresach Kolejne szkolenia okresowe BHP należy przeprowadzić:**

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

- co 3 lata – dla pracowników na stanowiskach robotniczych,
- nie rzadziej niż 12 miesięcy – dla pracowników na stanowiskach robotniczych, na których istnieje szczególne zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia,
- co 5 lat dla pracodawców,
- co 6 lat – dla pracowników biurowych,
- co 5 lat – dla pozostałych pracowników.

Załącznik nr 1

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

1. Bezzwłocznie zawiadomić:

a) Państwową Straż Pożarną	tel. 998, 112
b) Pogotowie Ratunkowe	tel. 999, 112
c) Policję	tel. 997, 112
d) Właściciela placówki	tel.
lub osobę upoważnioną	tel.

2. Przystąpić natychmiast do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym.

3. Rozpocząć ewakuację zagrożonych osób i mienia.

4. O ile to możliwe wyłączyć dopływ energii elektrycznej .

5. Po dojeździe na miejsce zdarzenia jednostek ochrony przeciwpożarowej udzielać konkretnych informacji Kierującemu Działaniami Ratowniczymi na temat:

- a) źródła pożaru,
- b) osobach zagrożonych znajdujących się w obiekcie jeśli taka sytuacja zaistnieje,
- c) punktu czerpania wody,
- d) rozmieszczenia sprzętu pożarowego i ewakuacyjnego,
- e) punktów specjalnie niebezpiecznych pożarowo.

7. Bezwzględnie przestrzegać poleceń wydanych przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi.

W momencie zaistnienia zagrożenia oraz podejmowanych działań ratowniczych należy zachować bezwzględny spokój i w możliwy sposób przeciwdziałać powstawaniu paniki.

Załącznik nr 2

PROTOKÓŁ NR..... ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac

.....

2. Technologia prac przewidzianych do realizacji

.....

3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu (miejscu) pracy

.....

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo

.....

5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczeń obszarów sąsiadujących

.....

6. Sposoby zabezpieczania przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

.....

7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo

.....

8. Środki i sposób alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru

.....

9. Osoba/y odpowiedzialna/e/ za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego w toku prac

.....

10. Osoba/y odpowiedzialna/e/ za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac

.....

PODPIS CZŁONKÓW KOMISJI
(imię i nazwisko, stanowisko)

.....

.....

.....

.....

Załącznik nr 4

**KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO
KSIĄŻKA
KONTROLI PRAC SPAWALNICZYCH**

L. p.		
1.	Nazwa budynku, pomieszczenia w którym wykonano pracę	
2.	Data i godzina rozpoczęcia spawania oraz z czyjego polecenia Nr zezwolenia	
3.	Imiona i nazwiska spawaczy wyznaczonych do wykonywania spawania	
4.	Godzina przeprowadzenia kontroli toku prac spawalniczych oraz imię i nazwisko kontrolującego	
5.	Uwagi i polecenia wydane spawaczom w trakcie prac	
6.	Data i godzina przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac spawalniczych	
7.	Data i godzina zakończenia prac spawalniczych	
8.	Imiona i nazwiska osób przeprowadzających kontrolę	
9.	Podpisy przeprowadzających Kontrolę	

Załącznik nr 5

Wyciąg z Kodeksu Karnego i Kodeksu Wykroczeń

Na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.):

Art. 163. § 1. Kto sprowadza zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

pożaru, zawalenia się budowli, zalewu albo obsunięcia się ziemi, skał lub śniegu, eksplozji materiałów wybuchowych lub łatwopalnych albo innego gwałtownego wyzwolenia energii, rozprzestrzeniania się substancji trujących, duszących lub parzących, gwałtownego wyzwolenia energii jądrowej lub wyzwolenia promieniowania jonizującego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 164. § 1. Kto sprowadza bezpośrednie niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Na podstawie ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114 z późn. zm.):

Art. 82. § 1. Kto nieostrożnie obchodzi się z ogniem lub wykracza przeciwko przepisom dotyczącym zapobiegania i zwalczania pożarów, a w szczególności:

- 1) nie wyposaża budynku w odpowiednie urządzenia lub sprzęt przeciwpożarowy lub nie utrzymuje ich w stanie zdatnym do użytku;
- 2) utrudnia okresowe czyszczenie komina lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy uszkodzeń komina i wszelkich przewodów dymowych;
- 3) nie usuwa lub nie zabezpiecza w obrębie budynków urządzeń lub materiałów stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru;
- 4) eksploatuje w sposób niewłaściwy urządzenia energetyczne lub ciepłe lub pozostawia je uszkodzone w stanie mogącym spowodować wybuch lub pożar;
- 5) nie zachowuje przepisowej odległości od budynków przy ustawianiu stert i stogów lub nie zachowuje obowiązujących warunków bezpieczeństwa przeciwpożarowego podczas omlotów;
- 6) (skreślony);
- 7) w lesie lub na terenie śródleśnym albo w odległości mniejszej niż 100 m od granicy lasu:
 - a) używa ciągnika lub innej maszyny bez należytego zabezpieczenia przed iskrzeniem,
 - b) roznieca ogień poza miejscami wyznaczonymi do tego celu,
 - c) pozostawia rozniecony ogień,
 - d) korzysta z otwartego płomienia,
 - e) wypala wierzchnią warstwę gleby lub pozostałości roślinne,
 - f) porzuca nie ugaszone zapałki lub niedopałki papierosów,
 - g) dopuszcza się innych czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru,
- 8) roznieca lub pozostawia ognisko w pobliżu mostu drewnianego albo przejeżdża przez taki most z otwartym ogniem lub z nie zamkniętym paleniskiem;
- 9) wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi ochrony lasu przed pożarem, nie wykonuje zabiegów profilaktycznych i ochronnych, zapobiegających powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów; podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 2. Kto zostawia małoletniego do lat 7 w okolicznościach umożliwiających mu wzniesienie pożaru, podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art. 83. § 1. Kto nieostrożnie obchodzi się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi lub substancjami promieniotwórczymi albo wykracza przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu takich materiałów, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 2. W razie popełnienia wykroczenia można orzec przepadek przedmiotów stanowiących przedmiot wykroczenia.

Załącznik nr 6

Nidzica, dnia.....

.....
(pieczęć nagłówkowa)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko/funkcja)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałem/łam się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego, obowiązującą dla terenu i budynku Placówki Opieki dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych w Rąbieniu przy ul. Promienistej 34 b. i zobowiązuję się do przestrzegania zawartych w niej postanowień.

Znane mi są obowiązki w zakresie, profilaktyki pożarowej oraz zasady alarmowania straży pożarnej, a także obsługa oraz miejsca rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego na terenie obiektu.

.....
(podpis przyjmującego oświadczenie)

.....
(podpis pracownika)

Przyjęto do akt osobowych dnia:

Załącznik nr 7

Wykaz istotniejszych aktów prawnych obowiązujących w zakresie ochrony przeciwpożarowej

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej /Dz. U. z 2009 r. Nr 178 poz. 1380 z póź. zm./.
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719/.
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych /Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030/.
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane /Dz. U. 2010 r. Nr 234 poz. 1623/
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /Dz. U. Nr 75 z 2002 r., poz. 690 z . zm w 2009 r./.
6. PN-EN 671-2 – Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z wężem płasko składanym.
7. PN-EN 671-2 – Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z wężem półsztywnym.
8. PN-EN 671-2 – Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z wężem płasko składanym.
9. PN-B-02863:1997 - Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa.
10. PN-EN 1838/2005 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
11. PN-92/N-01256/01 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
12. PN-92/N-01256/02 - Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
13. PN-93/N-01256/03 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona i higiena pracy.
14. PN-N-01256-4:1997 - Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
15. PN-92/N-01255 - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.
16. PN-86/E-05003/01 do /04 - Ochrona odgromowa obiektów budowlanych.

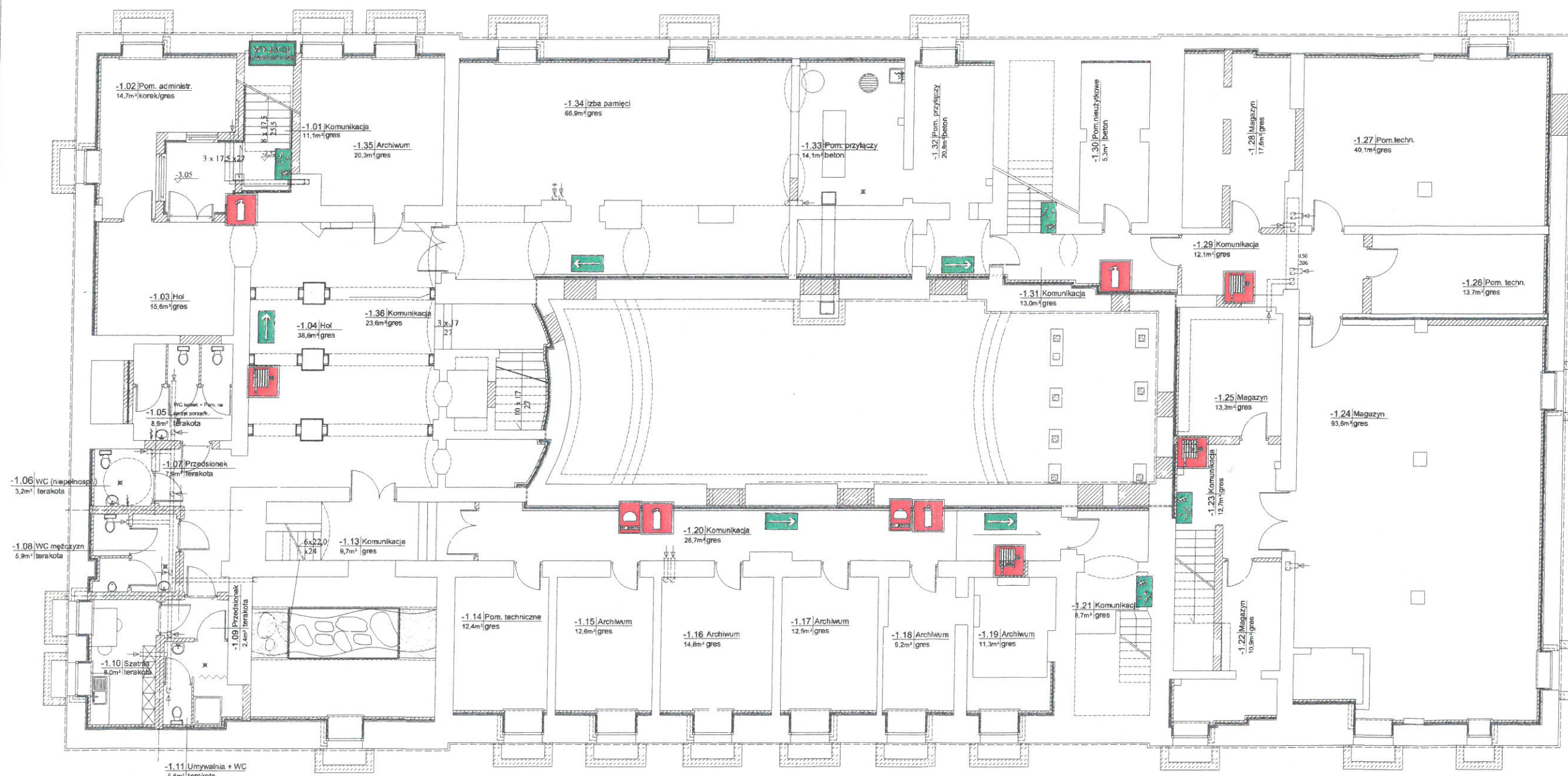
Załącznik nr 8

Rzut sytuacyjny i rzuty kondygnacji.

RZUT KONDYGNACJI PODZIEMNEJ

LEGENDA

- Wyjście ewakuacyjne
- Gaśnica
- Hydrant
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- Koc gaśniczy
- Kier. do wyjścia drogi ewak.
- Kier. do wyjścia schodami w dół
- Kier. do wyjścia schodami w górę

ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ KONDYGNACJI PODZIEMNEJ

Numer pomieszczenia	Posadzka	Pow. [m ²]
-1.01 Komunikacja	gres	11,1
-1.02 Pom. administracyjne	kork/gres	14,7
-1.03 Hol	gres	15,6
-1.04 Hol główny	głaz	38,6
-1.05 WC kobiet	terakota	8,9
-1.06 WC (niepełnosprawni)	terakota	3,2
-1.07 Przedśrodek	terakota	7,9
-1.08 WC mężczyzn	terakota	5,8
-1.09 Przechodnie	terakota	2,4
-1.10 Szatnia	terakota	8,0
-1.11 Umywalka + WC	terakota	5,6
-1.12 Sala ekspozycji	gres	25,5
-1.13 Komunikacja	gres	8,7
-1.14 Pom. techniczne	gres	12,4
-1.15 Archiwum	gres	12,8
-1.16 Archiwum	gres	14,8
-1.17 Archiwum	gres	12,5
-1.18 Archiwum	gres	9,2
-1.19 Archiwum	gres	11,3
-1.20 Komunikacja	gres	28,7
-1.21 Komunikacja	gres	8,7
-1.22 Magazyn	gres	10,9
-1.23 Komunikacja	gres	12,7
-1.24 Magazyn	gres	93,6
-1.25 Magazyn	gres	13,3
-1.26 Pom. techniczne	gres	13,7
-1.27 Pom. techniczne	gres	40,1
-1.28 Magazyn	gres	17,6
-1.29 Komunikacja	gres	12,1
-1.30 Pom. nieużytkowe	beton	5,3
-1.31 Komunikacja	gres	13,0
-1.32 Pom. przyłączy	beton	20,8
-1.33 Pom. przyłączy	beton	14,1
-1.34 Izba pamięci	gres	66,6
-1.35 Archiwum	gres	20,3
-1.36 Komunikacja	gres	23,8
RAZEM		645,3

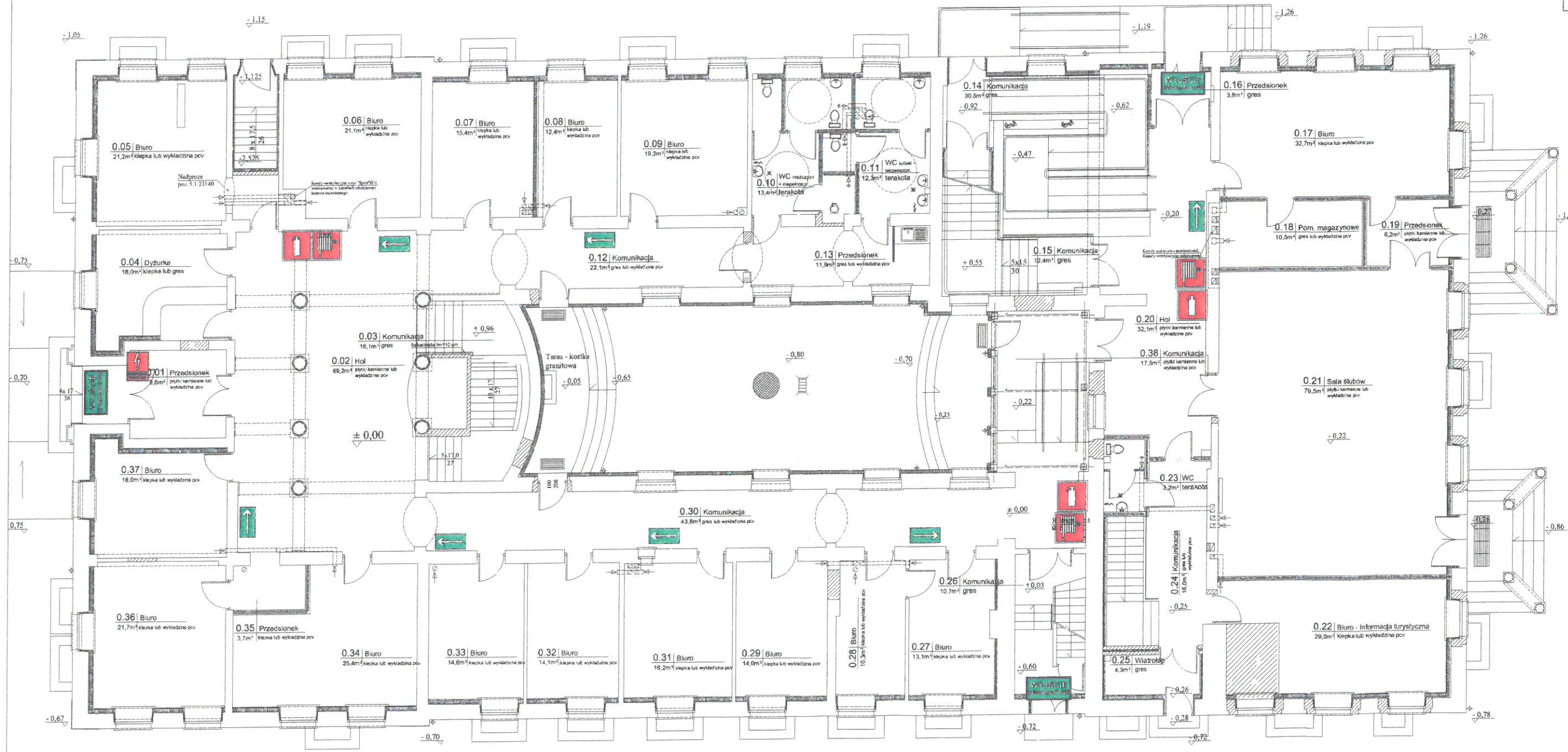
RZUT PARTERU

LEGENDA

- Wyjście ewakuacyjne
- Gaśnica
- Hydrant
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- Koc gaśniczy
- Kier. do wyjścia drogi ewak.
- Kier. do wyjścia schodami w dół
- Kier. do wyjścia schodami w górę

ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ PARTERU

Nazwa pomieszczenia	Powierzchnia	Pow. [m ²]
0.01 Przedsiönek	styk kam. lub wykładz. pcv	9,8
0.02 Hol	styk kam. lub wykładz. pcv	69,0
0.03 Komunikacja	gres	16,3
0.04 Dyżurka	ścianka lub gres	16,0
0.05 Biuro	ścianka lub gres	21,2
0.06 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	15,4
0.07 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	12,4
0.08 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	12,4
0.09 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	19,2
0.10 WC mężczyzn	terakota	13,4
0.11 WC kobiet	terakota	12,3
0.12 Komunikacja	gres lub wykładz. pcv	22,1
0.13 Przedsiönek	gres lub wykładz. pcv	11,9
0.14 Komunikacja	gres	30,5
0.15 Komunikacja	gres	12,4
0.16 Przedsiönek	gres	3,8
0.17 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	32,7
0.18 Pom. magazynowe	gres lub wykładz. pcv	10,5
0.19 Przedsiönek	styk kam. lub wykładz. pcv	6,2
0.20 Hol	styk kam. lub wykładz. pcv	32,1
0.21 Sala ślubów	ścianka lub wykładz. pcv	79,5
0.22 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	29,0
0.23 WC	terakota	3,2
0.24 Komunikacja	gres lub wykładz. pcv	16,0
0.25 Wiatrołap	gres	4,3
0.26 Komunikacja	gres	10,7
0.27 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	13,1
0.28 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	10,3
0.29 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	14,0
0.30 Komunikacja	gres lub wykładz. pcv	43,8
0.31 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	14,2
0.32 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	14,1
0.33 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	14,8
0.34 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	25,4
0.35 Przedsiönek	ścianka lub wykładz. pcv	3,7
0.36 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	21,7
0.37 Biuro	ścianka lub wykładz. pcv	16,0
0.38 Komunikacja	styk kam. lub wykładz. pcv	17,5
RAZEM		741,2

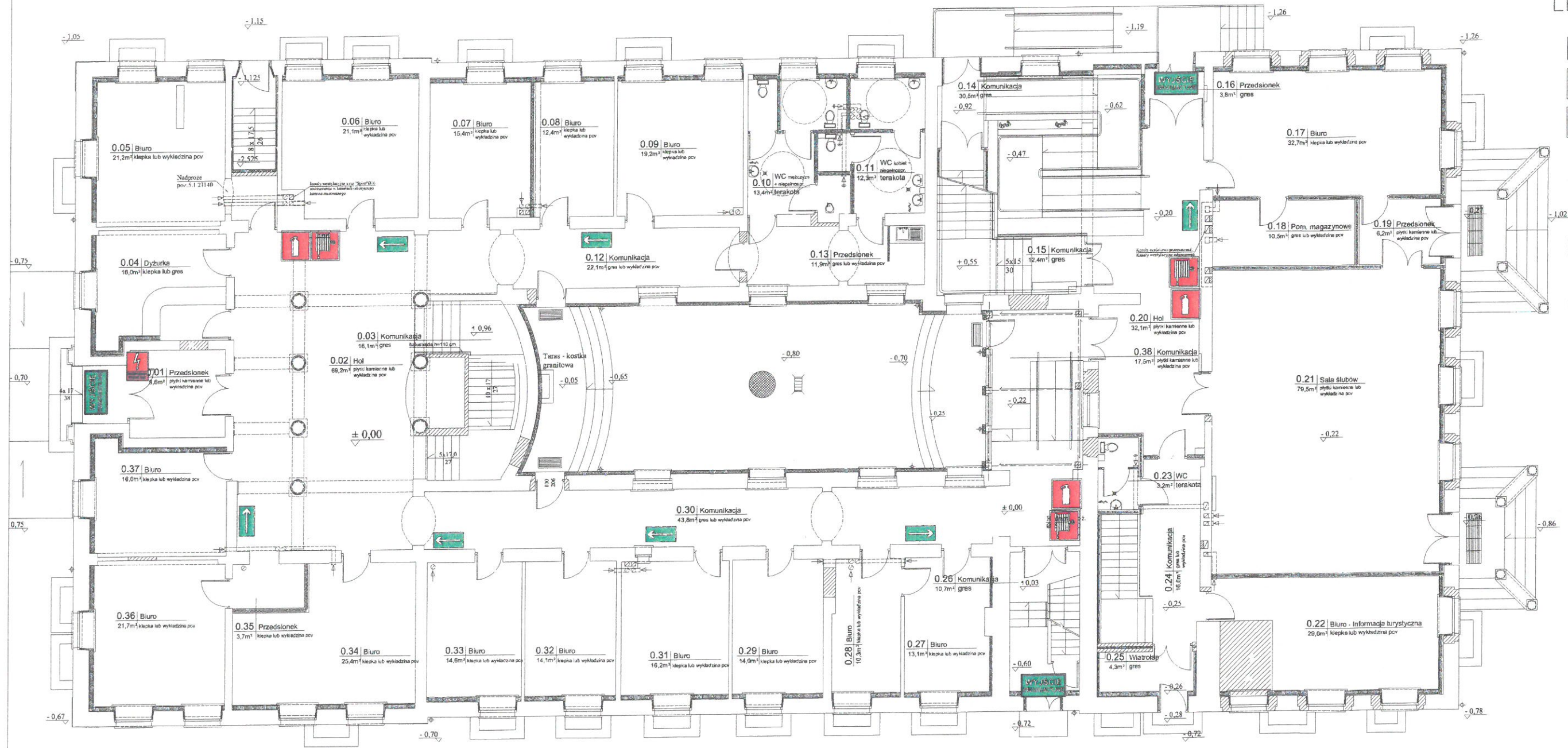
RZUT PARTERU

LEGENDA

- Wyjście ewakuacyjne
- Gaśnica
- Hydrant
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- Koc gaśniczy
- Kier. do wyjścia drogi ewak.
- Kier. do wyjścia schodami w dół
- Kier. do wyjścia schodami w górę

ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ PARTERU

Nazwa pomieszczenia	Powierzchnia [m ²]	Pow. [m ²]
0.01 Przedśrodek	prytki kamień lub wykładzina pcv	8,8
0.02 Hol	prytki kamień lub wykładzina pcv	69,0
0.03 Komunikacja	gres	16,3
0.04 Dyżurka	kiepka lub gres	16,0
0.05 Biuro	kiepka lub gres	21,2
0.06 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	21,1
0.07 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	15,4
0.08 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	12,4
0.09 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	19,2
0.10 WC męszczyzn	terakota	13,4
0.11 WC kobiet	terakota	12,3
0.12 Komunikacja	gres lub wykładzina pcv	22,1
0.13 Przedśrodek	gres lub wykładzina pcv	11,9
0.14 Komunikacja	gres	30,5
0.15 Komunikacja	gres	12,4
0.16 Przedśrodek	gres	3,8
0.17 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	32,7
0.18 Pom. magazynowe	gres lub wykładzina pcv	10,5
0.19 Przedśrodek	prytki kamień lub wykładzina pcv	6,2
0.20 Hol	prytki kamień lub wykładzina pcv	32,1
0.21 Sala ślubów	prytki kamień lub wykładzina pcv	79,5
0.22 Biuro - informacja turystyczna	kiepka lub wykładzina pcv	29,0
0.23 WC	terakota	3,2
0.24 Komunikacja	gres lub wykładzina pcv	16,0
0.25 Wiatrołap	gres	4,3
0.26 Komunikacja	gres	10,7
0.27 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	13,1
0.28 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	10,3
0.29 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	14,0
0.30 Komunikacja	gres lub wykładzina pcv	43,8
0.31 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	16,2
0.32 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	14,1
0.33 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	14,8
0.34 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	25,4
0.35 Przedśrodek	kiepka lub wykładzina pcv	3,7
0.36 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	21,7
0.37 Biuro	kiepka lub wykładzina pcv	16,0
0.38 Komunikacja	prytki kamień lub wykładzina pcv	17,5
RAZEM		741,2

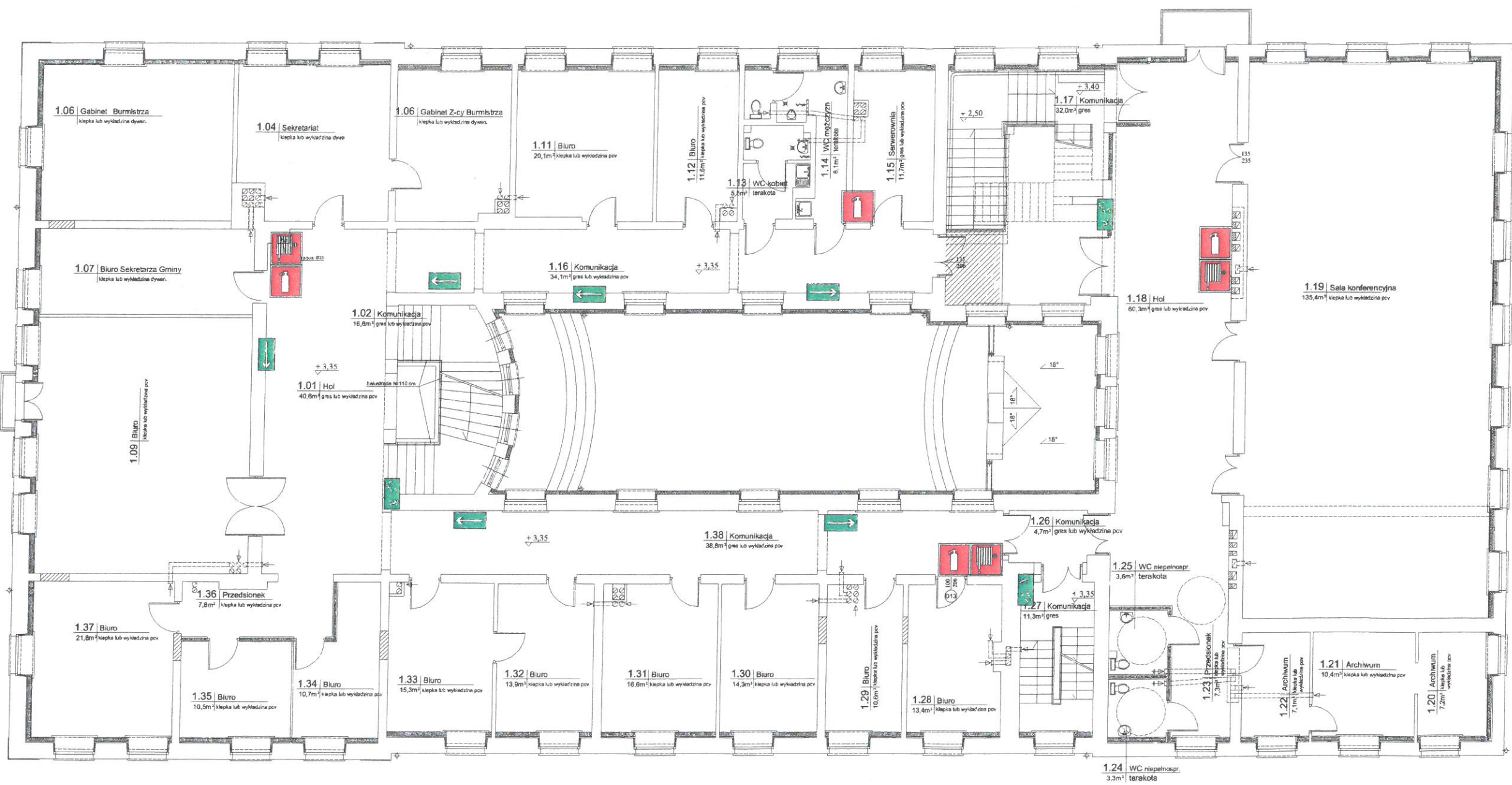

RZUT PIĘTRA LEGENDA

- Wyjście ewakuacyjne
- Gaśnica
- Hydrant
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- Koc gaśniczy
- Kier. do wyjścia drogi ewak.
- Kier. do wyjścia schodami w dół
- Kier. do wyjścia schodami w górę

ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ PIĘTRA

Nazwa pomieszczenia	Posadzka	Pow. [m ²]
1.01 Hol	gres lub wykładzina pcv	40,6
1.02 Komunikacja	gres lub wykładzina pcv	16,6
1.03 Gabinet Burmistrza	klepka lub wykładzina dywan.	41,5
1.04 Sekretariat	klepka lub wykładzina dywan.	30,0
1.05 Przedśrodek	klepka lub wykładzina dywan.	4,9
1.06 Gabinet z-cy Burmistrza	klepka lub wykładzina dywan.	18,0
1.07 Biuro	klepka lub wykładzina dywan.	10,6
1.08 Awaria (zostana)	gres lub terakota	3,8
1.09 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	12,0
1.10 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	16,5
1.11 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	20,1
1.12 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	11,6
1.13 WC kobiet	terakota	5,5
1.14 WC mężczyźni	terakota	8,1
1.15 Słowniownia	gres lub wykładzina pcv	11,7
1.16 Komunikacja	gres lub wykładzina pcv	34,1
1.17 Komunikacja	gres	32,0
1.18 Hol	gres lub wykładzina pcv	60,3
1.19 Sala konferencyjna	klepka lub wykładzina pcv	135,4
1.20 Archiwum	klepka lub wykładzina pcv	7,2
1.21 Archiwum	klepka lub wykładzina pcv	10,4
1.22 Archiwum	klepka lub wykładzina pcv	7,1
1.23 Przedśrodek	gres lub wykładzina pcv	7,3
1.24 WC (niepełnosprawni)	terakota	3,3
1.25 WC (niepełnosprawni)	terakota	3,9
1.26 Komunikacja	gres lub wykładzina pcv	4,7
1.27 Komunikacja	gres	11,3
1.28 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	13,4
1.29 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	10,6
1.30 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	14,3
1.31 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	16,6
1.32 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	13,9
1.33 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	15,3
1.34 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	10,7
1.35 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	10,5
1.36 Przedśrodek	klepka lub wykładzina pcv	7,8
1.37 Biuro	klepka lub wykładzina pcv	21,8
1.38 Komunikacja	gres lub wykładzina pcv	38,6
RAZEM		742,4

RZUT PODDASZA LEGENDA

- Wyjście ewakuacyjne
- Gaśnica
- Hydrant
- Przeciwpowozary wyłącznik prądu
- Koc gaśniczy
- Kier. do wyjścia drogi ewak.
- Kier. do wyjścia schodami w dół
- Kier. do wyjścia schodami w górę

ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ PODDASZA

Nazwa pomieszczenia	Posadzka	Pow. (m ²)	
2.01	Komunikacja	gres	13,2
2.02	Umywalka + WC	terakota	3,1
2.03	Umywalka + WC	terakota	5,1
2.04	Komunikacja	marmoleum	25,4
2.05	Pokój biurowy	marmoleum	19,8
2.06	Pokój biurowy	marmoleum	5,3
2.07	Sala posiedzeń RM	marmoleum	36,2
2.08	Hol główny	marmoleum	46,5
2.09	Komunikacja	gres	7,8
2.10	Sala z wieżą	marmoleum	53,5
2.11	Pokój biurowy	marmoleum	29,6
2.12	Pokój biurowy	marmoleum	10,3
2.13	Pokój biurowy	marmoleum	22,2
2.14	Archiwum	marmoleum	6,0
2.15	Pokój biurowy	marmoleum	16,4
2.16	Pokój biurowy	marmoleum	17,3
2.17	Klatka schodowa + komunikacja	gres	7,9
2.18	Pom. gospod.	gres	2,7
2.19	Strych	deski	9,8
2.20	Komunikacja	gres	3,9
2.21	WC	terakota	2,7
2.22	Komunikacja	wykładzina dywan.	12,6
2.23	Strych	deski	14,4
2.24	Pokój Rady Miejskiej	wykładzina dywan.	30,3
2.25	Magazynek podręczny	gres	10,1
2.26	Pokój biurowy	wykładzina dywan.	21,7
2.27	Pokój biurowy	wykładzina dywan.	15,2
RAZEM			490,0

